Schválený uznesením OZ v Malých Kršteňanoch
č. XII./3 zo dňa 26. novembra 2004

Jozef Riziky
starosta obce Malé Kršteňany

SLOVENSKÁ REPUBLIKA
MALÉ KRŠTEŇANY

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

MALÉ KRŠTEŇANY

ČISTOPIS

Spracovateľ: Ing. arch. M. Dudášová a kol., december 2004

Základné údaje:

Názov dokumentácie:

Územný plán obce Malé Kršteňany - čistopis

Obstarávateľ dokumentácie

Obec Malé Kršteňany

Obecný úrad

958 03 Partizánske

Osoba splnomocnená k obstarávaniu:

(podľa § 2 a/ Zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov)

Ing. arch. Miroslava Valková

Horná 81

974 01 Banská Bystrica

Spracovateľ dokumentácie

Autorizovaný architekt SKA

Ing. arch. Monika Dudášová

(registračné číslo 0734 AA 0230)

a kolektív

Dátum spracovania:

December 2004.

Riešiteľský kolektív:

Základná koncepcia a urbanizmus:

Ing. arch. Monika Dudášová

Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Sociálny a ekonomický rozvoj:

Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Doprava:

Ing. Peter Rakšányi, PhD.

Technická infraštruktúra:

Ing. Ladislav Sajko (vodné hospodárstvo)

Andrej Valla (zásobovanie plynom)

Ing. Ladislav Štefko (zásobovanie el. energiou, telekomunikácie)

Ekológia a životné prostredie:

Ing. Katarína Staníková.

A) TEXTOVÁ ČASŤ

Obsah:

1. Základné údaje

1.1 Dôvody na obstaranie územného plánu (str. 4)

1.2 Hlavné ciele riešenia - rozvojový program obstarávateľa (str. 4)

1.3 Zhodnotenie doteraz spracovaných súvisiacich materiálov (str. 5)

1.4 Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním (str. 5)

2. Riešenie územného plánu obce

2.1 Vymedzenie riešeného územia (str. 5)

2.2 Požiadavky vyplývajúce z návrhu územného plánu regiónu na územie obce vrátane výstupov zo záväznej časti (str. 5)

2.3 Širšie vzťahy - riešenie záujmového územia obce (str. 6)

2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické predpoklady rozvoja obce (str. 7)

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania (str. 10)

2.6 Návrh celkového funkčného využitia územia obce (str. 11)

2.7 Podrobný popis návrhu funkčného využitia územia obce podľa funkčných subsystémov (str. 14)
- 2.7.1 Bývanie
- 2.7.2 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra
- 2.7.3 Výroba a podnikateľské aktivity výrobného charakteru
- 2.7.4 Rekreácia a cestovný ruch

2.8 Vymedzenie územia pre zástavbu (str. 17)

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov (str. 17)

2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, civilnej ochrany obyvateľstva, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami (str. 19)

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení (str. 20)

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia (str. 21)
- 2.12.1 Doprava
- 2.12.2 Vodné hospodárstvo
- 2.12.3 Energetika
- 2.12.4 Telekomunikácie

2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie (str. 34)

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov (str. 37)

2.15 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely (str. 37)

2.16 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov (str. 40)

2.17 Návrh záväznej časti (str. 40).

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Dôvody na obstaranie územného plánu

Dôvody pre obstaranie novej územnoplánovacej dokumentácie na úrovni Územného plánu obce sú nasledovné:

- absencia legislatívneho nástroja pre usmerňovanie a regulovanie rozvojových zámerov v obci
- aktuálna potreba premietnutia nových rozvojových zámerov a nárokov obce do jej priestorového potenciálu tak, aby bola urbanistickou koncepciou riešenia preukázaná a garantovaná komplexnosť a únosnosť rozvoja obce a jej územia
- zosúladenie, koordinácia a optimalizácia zámerov a požiadaviek rozvojových a plánovacích dokumentov na úrovni vyšších územných celkov s rozvojovými zámermi obce.

1.2 Hlavné ciele riešenia - rozvojový program obstarávateľa

Cieľom Územného plánu obce Malé Kršteňany je komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia jednotlivých činností v súlade s princípmi udržateľného rozvoja, podľa ustanovení § 1 Zákona č. 50/1976 v znení neskorších predpisov. Ciele a smerovanie rozvoja územia bude územný plán podriaďovať ochrane a rozvoju životného prostredia, kultúrno-historických a prírodných hodnôt územia, pričom bude hľadať možnosti optimálneho využitia zdrojov a rezerv územia na jeho spoločensky najefektívnejší urbanistický rozvoj.

Pre ďalší rozvoj riešeného územia majú nasledovné ciele charakter strategických rozvojových priorít:

- využiť príležitosti vyplývajúce z výhodnej polohy obce voči ekonomickým centrám a dôležitým dopravným koridorom pre prilákanie záujemcov o prisťahovanie
- rozvíjať diferencované formy bývania v obci, ktoré by uspokojovali požiadavky všetkých cieľových skupín obyvateľov, z hľadiska sociálnych vrstiev, veku, profesnej orientácie a špecifických požiadaviek
- po vyčerpaní disponibilných územných rezerv v rámci zastavaného územia obce a v rámci plochy s vydaným územným rozhodnutím smerovať nové rozvojové plochy obytnej funkcie do dvoch lokalít na severnom okraji obce v priamej nadväznosti na existujúce zastavané územie
- usilovať sa o dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zvýšenie kvality krajinného prostredia v hospodársky intenzívne využívanom území
- riešiť otázku odklonenia ťažkej nákladnej dopravy zo zastavaného územia obce
- počítať s využitím uvoľneného bytového fondu v prospech rozvoja chalupárstva
- využiť nerastné zdroje (ťažba dolomitu) pre rozvoj priemyselnej výroby
- zachovať a zveľaďovať vidiecky kolorit obce pri udržaní jej životaschopnosti
- využiť prírodné danosti a hodnoty pre rozvoj rekreačných aktivít (paraglaiding a pod.)

Rozvojové priority budú konkretizované a premietnuté do čiastkových cieľov a návrhov, ktoré uvádzame v nasledujúcom texte ako „riešenie územného plánu obce".

Nakoľko obec Malé Kršteňany patrí do kategórie obcí s počtom obyvateľov menej ako 2000 a požiadavky na plochy pre územný rozvoj obce sa dajú vymedziť jednoznačne, v návrhu ÚPN neuvažujeme s variantným riešením rozvoja. Doporučíme však, aby jednotlivé navrhované rozvojové zámery boli podľa priorít obce a vzhľadom na podmieňujúce investície rozčlenené do niekoľkých časových horizontov realizácie.

1.3 Zhodnotenie doteraz spracovaných súvisiacich materiálov

Pre obec Malé Kršteňany neboli spracované žiadne koncepčné materiály, ktoré by bolo možné využiť pri návrhu územného plánu.

1.4 Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním

Navrhované riešenie je v súlade s predbežnými cieľmi riešenia. Súčasne sleduje naplnenie požiadaviek na riešenie uložených v zadaní. Niektoré z požiadaviek, riešenie ktorých je v územnom pláne obce len naznačené, bude potrebné podrobnejšie preveriť prostredníctvom iných druhov dokumentácie. Oproti zadaniu, návrh územného plánu upustil od pôvodného rozvojového zámeru č. 3 (nesúhlasné stanovisko orgánu ochrany PPF).

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1 Vymedzenie riešeného územia

Riešeným územím pre územný plán obce je celé katastrálne územie obce Malé Kršteňany, zahŕňajúce tak zastavané plochy, ako aj poľnohospodárske a nepoľnohospodárske plochy mimo zastavaného územia obce.

Katastrálne územie má v západo-východnom smere pretiahnutý tvar o výmere 629,2 ha. Pri celkovom počte 529 obyvateľov dosahuje hustota osídlenia v katastri hodnotu 84 obyvateľov na 1 km^2. Stred obce leží v nadmorskej výške 206 m. Najnižším bod katastra predstavuje hladina rieky Nitra (195 m), najvyšším bodom je Veľký vrch (456 m).

Z juhu a juhovýchodu tvorí prirodzenú katastrálnu hranicu z väčšej časti rieka Nitra. Tu obec hraničí s obcami Malé Uherce, Veľké Uherce, Pažiť, ako aj s obcami Oslany a Čereňany, ktoré administratívne prináležia okresu Prievidza. Zo severu hraničí s obcou Veľké Kršteňany. Hranica prechádza poľnohospodárskymi a lesnými pozemkami. Na kratších úsekoch hraničí katastrálne územie obce Malé Kršteňany aj s mestom Partizánske (na západe) a katastrálnym územím osady Chalmová (na východe).

Výmera zastavaného územia obce (intravilánu) je 26,9 ha. Siaha od hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva podielnikov až po Nemocnicu s poliklinikou Partizánske v celkovej dĺžke viac ako 3 km.

2.2 Požiadavky vyplývajúce z návrhu územného plánu regiónu na územie obce vrátane výstupov zo záväznej časti

Základným východiskovým dokumentom pre je schválený ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja (Nariadenie vlády SR č. 149/1998 Z. z. zo dňa 14.4.1998, čiastka 54 z roku 1998).

ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja vo svojej záväznej časti určuje niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne regulatívy vzťahujúce sa k riešenému územiu:

v oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- skvalitňovať a vytvárať podmienky na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky predovšetkým v sídlach s perspektívou rozvoja týchto progresívnych aktivít; podporovať združenia a zoskupenia obcí s takýmto zameraním na území kraja
- usmerňovať rozvoj individuálnej rekreácie do vhodných sídiel na chalupársku rekreáciu

v oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody a ochrany pôdneho fondu

- rešpektovať poľnohospodársky a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja definovaný v záväznej časti ÚPN VÚC;
- podporovať riešenie eróznych problémov, ktoré je navrhované v rámci pozemkových úprav a projektov MÚSES, prostredníctvom remízok, protieróznych pásov a vetrolamov
- zabezpečiť revitalizačné práce kontaminovaného horninového prostredia a podzemnej vody najmä v oblastiach so silne znečisteným životným prostredím (Nováky, Prievidza, Partizánske...)

v oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja

- nové podniky lokalizovať predovšetkým do disponibilných plôch v intraviláne obcí v existujúcich hospodárskych areáloch, prípadne uvažovať s možným využitím uvoľnených areálov poľnohospodárskych dvorov

v oblasti nadradenej dopravnej infraštruktúry

- preložiť cestu I/64 v úseku Chynorany - Partizánske - Nováky do novej trasy mimo intravilánov obcí v kategórii S 11,5/80-60 (uvedené aj ako verejnoprospešná stavba)

v oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

- rešpektovať existujúce koridory pre nadradený plynovod a veľmi vysoké napätie
- rezervovať koridor pre 400 kV vedenie

v oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrnohistorického dedičstva

- uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých mestských a vidieckych sídiel
- rešpektovať dominantné znaky typu krajinného prostredia

v oblasti odpadového hospodárstva

- rozširovať separovaný zber úžitkových zložiek z komunálneho odpadu v sídlach Trenčianskeho kraja s cieľom vytvorenia systému triedenia všetkých problémových látok, pre ktoré bude k dispozícii technológia na zneškodnenie

v oblasti vodného hospodárstva

- postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s čistiarňami odpadových vôd za rozvojom verejných vodovodov
- rešpektovať pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov a chránené vodohospodárske oblasti Strážovské vrchy...

Výstupy z riešenia územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa - záväzná časť "Územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja", vyhlásená všeobecne záväzným nariadením vlády SR (Nariadenie vlády SR č. 149/1998 Z. z. zo dňa 14.4.1998, čiastka 54 z roku 1998), sú záväzným dokumentom pre riešenie ÚPN obce Malé Kršteňany.

2.3 Širšie vzťahy - riešenie záujmového územia obce

Obec Malé Kršteňany je samostatným vidieckym sídlom, ktoré z hľadiska administratívno-správnej príslušnosti patrí do okresu Partizánske a Trenčianskeho kraja. Do roku 1996 bola obec súčasťou okresu Topoľčany.

Obec leží v najsevernejšom výbežku Podunajskej pahorkatiny a je súčasťou prirodzeného regiónu Horná Nitra. Nachádza sa v Topoľčiansko-Prievidzskej aglomerácii, ktorá patrí medzi najhustejšie osídlené oblasti na Slovensku. Urbanisticky je obec takmer zrastená s mestom Partizánske (s jeho východným okrajom). Katastrálnym územím obce síce priamo cesta I. triedy neprechádza, no dobré spojenie na dôležitý dopravný koridor št. cesty I/64 Komárno-Nitra-Prievidza-Žilina je zabezpečené prostredníctvom asi 2 km dlhej spojnice cesty III. triedy. Analogická je situácia aj so železničným

spojením - zastávka Veľké Uherce na železnici z Nitry do Prievidze je od obce vzdialená len 2 km. Okrem toho je vybudovaná nákladná železničná vlečka priamo do kameňolomu v Malých Kršteňanoch.

Najbližšími mestami sú Partizánske (1 km), Prievidza (20 km), Nováky (13 km) a Topoľčany (18 km).

Výhodná poloha voči významným ekonomickým centrám a strediskám priemyselnej výroby, najmä Partizánskemu, ale tiež Prievidze a ďalších, ako aj veľmi dobré komunikačné napojenie na tranzitné trasy ciest a železnice, dávajú dobré predpoklady pre rozvoj obce v budúcnosti.

Región Topoľčiansko-Prievidzskej aglomerácie zatiaľ poskytuje dostatok pracovných príležitostí (aspoň v porovnaní s ostatnými časťami Slovenska) a miera nezamestnanosti je tu výrazne pod celoslovenským priemerom, dosahuje asi 11%. Udržanie priemyselného charakteru a priaznivej situácii v zamestnanosti regiónu však závisí od ďalšieho osudu baníctva, energetického a chemického priemyslu. Z tohto hľadiska môže ohlasovaný útlm baníctva a uzavretie elektrárne v Zemianskych Kostoľanoch v roku 2005 znamenať skomplikovanie ekonomickej situácie v regióne. Pre oblasť Partizánskeho bude dôležité udržanie kontinuity tradičnej obuvníckej výroby.

V blízkej budúcnosti možno očakávať prílev obyvateľov, hľadajúcich možnosť usadenia sa vo vidieckych obciach, v blízkosti Partizánskeho, ktoré disponujú rýchlym dopravným spojením, vysokou kvalitou životného prostredia a aspoň základnou občianskou vybavenosťou v blízkosti bydliska. Tieto kritériá obec Malé Kršteňany spĺňa. Od prílevu týchto skupín obyvateľstva možno očakávať vylepšenie demografickej i ekonomickej situácie obce. Rozvojový potenciál obce vytvárajú aj prírodné zdroje - prebieha tu ťažba dolomitu, na ktorú sa v budúcnosti môže viazať spracovateľský priemysel.

Obec Malé Kršteňany, vzhľadom na svoju veľkostnú kategóriu, si vlastné záujmové územie nevytvorila. je súčasťou záujmového územia mesta Partizánske, kde sa koncentruje aj väčšina zariadení komerčnej a sociálnej vybavenosti. Možno predpokladať, že obyvatelia obce Malé Kršteňany budú využívať túto vybavenosť aj naďalej a preto budovanie chýbajúcich zariadení základnej občianskej vybavenosti v obci by nebolo efektívne. Úzke prepojenie obce Malé Kršteňany a mesta Partizánske z hľadiska sociálnej i technickej infraštruktúry, kladie požiadavky na koordináciu využívania spoločnej infraštruktúry (poliklinika, TI, linky MHD) a spoluprácu pri uskutočňovaní rozvojových zámerov medzi oboma sídlami.

Oblasť Hornej Nitry je silno urbanizovaná - okrem sídiel mestského charakteru sa osídlenie údolia rieky Nitry vyznačuje značným počtom menších sídiel vidieckeho charakteru, ktoré sú pospájané do kontinuálnej línie osídlenia. Malé Kršteňany, ktoré sú súčasťou tohto systému osídlenia, majú okrem mesta Partizánske intenzívne prevádzkové vzťahy aj s ďalšími obcami: Veľké Kršteňany (okruh linky MHD), Pažiť (dopravné napojenie na cestu I. triedy), Veľké Uherce (sídlo PDP hospodáriaceho o. i. na farme v Malých Kršteňanoch, je tu aj železničná zastávka), Oslany (miesto pripojenia železničnej vlečky). Na posilnenie vzájomnej spolupráce medzi obcami slúži aj Regionálne združenie Stredné Ponitrie, ktoré vzniklo za účelom koordinácie činnosti a spolupráce obcí so štátnou správou a ktorého je obec Malé Kršteňany súčasťou.

2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické predpoklady rozvoja obce

Vývoj počtu obyvateľstva

Rok	Počet obyvateľov	Rok	Počet obyvateľov
1869	296	1990	464
1880	312	1991	465
1890	328	1992	482
1900	341	1993	502
1910	413	1994	502
1921	448	1995	517
1930	491	1996	518
1940	475	1997	519
1948	457	1998	517
1961	502	1999	512
1970	475	2000	521
1980	506	2001	529

Analýzy vývoja počtu obyvateľstva vykazujú mierny, avšak kontinuálny nárast počtu obyvateľov v priebehu 19. storočia, pokračujúci až do 30-tych rokov 20. storočia. Po tomto období nastáva obdobie stagnácie vyznačujúce sa niekoľkými krátkodobými prechodnými fázami rastu a opätovného poklesu počtu obyvateľov. Odliv obyvateľov do novovznikajúcich centier priemyslu - v 30-tych rokoch do Partizánskeho a po roku 1945 do Prievidze a Topoľčian - bol zvýšenou natalitou povojnového obdobia kompenzovaný len čiastočne. K istému rastu dochádza až v rozmedzí rokov 1991-93, potom sa počet obyvateľov opäť stabilizuje.

Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín a podľa pohlavia (stav z r. 2001)	
Ukazovateľ	
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	529
z toho muži	250
z toho ženy	279
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	92
Počet obyvateľov v produktívnom veku (M 15-59, Ž 15-54)	334
z toho muži	168
z toho ženy	166
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku (M>60, Ž>55)	99
z toho muži	35
z toho ženy	64
Počet obyvateľov v nezistenom veku	4

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín a podľa pohlavia (stav z r. 1980)	
Ukazovateľ	
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	506
z toho muži	244
z toho ženy	262
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	113
Počet obyvateľov v produktívnom veku (M 15-59, Ž 15-54)	291
z toho muži	147
z toho ženy	144
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku (M>60, Ž>55)	102

Z hľadiska demografických prognóz má vysokú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100, ktorý podľa údajov najnovšieho sčítania ľudu dosahuje hodnotu 93. Na základe tohto ukazovateľa, ako aj pri porovnaní údajov o vekovej štruktúre obyvateľstva z predchádzajúcich období možno vysloviť prognózu, že dynamika prirodzeného prírastku obyvateľstva sa v nasledujúcich rokoch bude dostávať do mierne negatívnej bilancie a ak by v budúcnosti nedošlo k zmene populačnej krivky, tento vývoj sa bude progresívne stupňovať.

Podľa údajov sčítania ľudu z roku 1980 bolo až 99% obyvateľov slovenskej národnosti. Takmer všetci obyvatelia sa hlásia k rímskokatolíckemu vyznaniu.

Ekonomická aktivita obyvateľov

r. 2001	
Počet ekonomicky aktívnych osôb	249
z toho ženy	121
Nezamestnaní	
z toho ženy	
Počet osôb pracujúcich mimo obce trvalého bydliska	

r. 1980	
Počet ekonomicky aktívnych osôb	264
z toho ženy	118
pracujúci v poľnohospodárstve a lesníctve	27
pracujúci v priemysle	134
pracujúci v službách	64
Počet osôb pracujúcich mimo obce trvalého bydliska	216

Výhodné dopravné napojenie umožňuje dennú dochádzku obyvateľov do zamestnania. Väčšina obyvateľov pracuje v priemyselných podnikoch v okolitých mestách, v Partizánskom (najmä v obuvníckej firme CEBO Holding Slovakia), ale tiež v podnikoch v Prievidzi, Novákoch, Zemianskych Kostoľanoch. Obec registruje celkom 29 samostatne zárobkovo činných osôb. Časť ekonomicky činných osôb pracuje v poľnohospodárstve. Oproti nedávnej minulosti došlo k redukcii výroby, resp. ťažby v priemysle a baníctve, čo vyvolalo pokles zamestnanosti v týchto odvetviach. Napriek tomu je miera nezamestnanosti v regióne i v samotnej obci pod celoslovenským priemerom.

Bytový fond

Bývanie je rozhodujúcou funkciou v riešenom území. Okrem prevládajúcej tradičnej zástavby rodinných domov je tu zrealizovaná aj výstavba 1 bytového domu.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 3,49, čo približne zodpovedá priemeru SR.

Podiel neobývaných bytov (21,7 %) je pomerne vysoký. Je však skôr odrazom horšieho stavebno-technického stavu a nižšieho štandardu najmä starších bytov než prejavom nasýteného dopytu po bytoch v obci. Z analýzy dôvodov neobývanosti vyplynulo, že 1 byt je neobývaný z dôvodu zmeny užívateľa, 2 byty sa využívajú na rekreáciu chalupármi, 1 byt je uvoľnený na prestavbu, 2 byty sú nespôsobilé na bývanie, 3 byty sú v pozostaleckom alebo súdnom konaní a 34 bytov je neobývaných z iných dôvodov.

Počet domov a bytov v r. 2001*	
domy spolu	171
trvale obývané domy	124 (z toho: 122 rodinné)
neobývané domy	41
byty spolu	198
trvale obývané byty	148 (z toho: 119 v rodinných domoch)
neobývané byty	43

Štandard bytov a úroveň bývania v r. 2001*	
priemerná obložnosť bytov	3,49
obytná plocha na 1 trvale obývaný byt	65,4 m^2
obytná plocha na osobu	18,7 m^2

* podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov 2001

Počet domov a bytov v r. 1980	
trvale obývané domy	136
trvale obývané byty	139
z toho v rodinných domoch	133

Z hľadiska dlhodobých trendov vývoja natality a mortality predpokladáme stabilizáciu až mierny nárast počtu obyvateľov. Nárast by mal pochádzať prevažne z migrácie smerom do obce, čomu môže pomôcť najmä vytvorenie nových pracovných príležitostí v obci (výrobné aktivity vo väzbe na ťažbu dolomitu), príp. v meste Partizánske. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou bude teda závisieť predovšetkým od rozvojovej politiky obce, udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce, spektra poskytovaných služieb. S pozitívnym vývinom situácie v tejto oblasti bude územný plán pri návrhu rozvojových plôch počítať, nemôže ich však zaručovať.

Ďalším zdrojom dopytu po nových bytoch bude pokračujúci trend znižovania počtu osôb na 1 domácnosť a súčasným rastom priemernej obytnej plochy na 1 obyvateľa.

Časť v súčasnosti neobývaných bytov i starších objektov menej vhodných na trvalé bývanie by sa mohla využívať na rekreáciu (chalupárstvo), takže po ich funkčnej reštrukturalizácii dôjde k úbytku bytového fondu.

Maximálny možný prírastok bytového fondu na základe rozvojových zámerov a predpokladanej intenzifikácie zástavby v rámci zastavaného územia obce je pre jednotlivé etapy stanovený nasledovne:

Číslo rozvojového zámeru	Počet bytových jednotiek
2	80
5	10
6	14
7	5
8	4
prieluky	16
X - udelené územné rozhodnutie	173
Spolu	**302**

Celkový prírastok počtu obyvateľov:

529 + 302x2 (pri obložnosti 2,0) = **1.133**

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Priestorovú osnovu obce Malé Kršteňany podmienili dva prírodné prvky - rieka Nitra, ktorá v tomto úseku vytvorila úzku riečnu terasu a predhorie Strážovských vrchov, ktoré sa vo východnej časti katastra dvíhajú do výšky viac než 450 m.

Urbanistická štruktúra obce sleduje tok rieky Nitry a tesne sa k nej primkýna, keďže po 100 až 500 m od rieky začína terén pomerne prudko stúpať. Tak vznikla cestná radová dedina, zoskupujúca zástavbu po oboch stranách cesty a obec získala charakteristický pôdorys, pretiahnutý v smere západ - východ.

Zástavbu tvoria izolované rodinné domy, väčšinou nepresahujúce výškovú hladinu dvoch podlaží. Pre staršiu zástavbu pochádzajúcu z obdobia pred rokom 1945 sú typické pozdĺžne pôdorysy domov, orientované kratšou stranou do ulice. Zvyšky takejto zástavby sa nachádzajú najmä v najstaršej, centrálnej časti obce, no po asanáciách v priebehu posledných desaťročí už nevytvárajú kompaktnú zástavbu. Objekty z novšej výstavby sa vyznačujú štvorcovým pôdorysom a sú zastrešené stanovými, sedlovými, ojedinelo aj plochými strechami.

Značný počet domov pochádzajúcich prevažne zo začiatku 20. storočia je schátraných. Väčšina z týchto domov je postavená z nepálených tehál, prípadne z kameňa. Technický stav niektorých z nich vylučuje rekonštrukciu a preto sa zrejme nebude možné vyhnúť asanáciám. Územný plán však nebude asanácie nariaďovať, iba upozorní na problém zlého technického stavu.

Navrhujeme rekonštrukciu alebo prestavbu esteticky rušivých a schátraných objektov, najmä pokiaľ sú situované v ťažiskových priestoroch obce. Pokiaľ možno, v prípade objektov v zlom technickom stave odporúčame uprednostniť rekonštrukciu pred asanáciou. Pre staršie obytné domy, ktoré neposkytujú dostatočný hygienický štandard pre bývanie by bolo vhodné nájsť nové uplatnenie, najmä pre účely chalupárenia.

Jedinou dominantou obce je kostol. Ten nie je priamo na kompozičnej osi, ale na vyvýšenom úpätí, čím sa napriek jeho menším rozmerom a skromnejšiemu architektonickému tvarosloviu, jeho dominantný účinok posilňuje a stáva sa viditeľným z rôznych častí obce.

Hlavná kompozičná os, prebiehajúca v pozdĺžnom smere naprieč obcou je pohľadovo akcentovaná masívom Veľkého vrchu a kameňolomom na jeho úpätí. V súčasnosti sa pokračovaním výstavby v časti Boky pod záhradkárskou osadou zástavba stáva kompaktnou v dĺžke až 3 km.

Po presunutí koryta rieky Nitry a vybudovaní mosta ponad rieku do obce Pažiť v roku 1959 sa dôležité objekty občianskeho vybavenia začali zoskupovať na novú plochu, ktorá sa uvoľnila odklonením toku rieky, čím sa začala kryštalizovať nová, sekundárna kompozičná os, kolmá na hlavnú kompozičnú os.

Poloha navrhovaných rozvojových plôch podporuje dochovaný lineárny pôdorys obce. Územný plán sa sústreďuje na rozvíjanie kompozične nedopovedanej západnej hrany obce lokalizáciou nových rozvojových plôch pre bývanie. Podporuje tiež výstavbu na nezastavaných prielukách v uličnej fronte s cieľom vytvorenia kontinuálneho uličného priestoru. Nové obytné ulice budú orientované prevažne v smere rovnobežnom s hlavnou kompozičnou osou.

Ďalej navrhujeme urbanistické dotvorenie ťažiskových priestorov obce - dobudovanie chodníkov a peších rozptylových plôch, zvýšenie kvality povrchovej úpravy komunikácií, vytvorenie zatrávnených pásov, osadenie prvkov drobnej architektúry, integrácia parkovacích miest so zeleňou a pod.

Tradičnej mierke zástavby obce sa na západnom okraji katastrálneho územia vymyká areál nemocnice s poliklinikou s rozsiahlymi 2 - 3 podlažnými stavebnými blokmi. Tento areál však funkčne viac súvisí s mestom Partizánske ako so samotnou obcou Malé Kršteňany a vďaka priamej nadväznosti na urbanistickú štruktúru mesta Partizánske je tento vzťah zrejmý tak, že zásadnejšie nenarušuje kompozíciu obce.

Obraz obce vhodne dopĺňa zeleň. Tá zriedkavo tvorí kratšie aleje a skôr sa prejavuje v podobe rozptýlených skupiniek stromov, alebo menších remízok a hájov na okrajoch zastavaného územia. Nová výsadba a doplnenie stromoradí a alejí by mohla umocniť prevažne líniový charakter zástavby.

Historické dedičstvo a ochrana pamiatok

V obci Malé Kršteňany sa nenachádza žiadna nehnuteľná kultúrna pamiatka, ktorá by bola zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, t. j. nevzťahuje sa na ňu zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu. Na území obce sa nachádza niekoľko objektov, ktoré majú isté umelecké hodnoty, prípadne význam z historického hľadiska:

- **kostol Narodenia p. Márie** (rímskokatolícky), pôvodne gotický, pochádzajúci zo 14. storočia spomínaný v rokoch 1332-1337, niekoľkokrát prestavaný, v 18. storočí obnovený a znovu zaklenutý, v roku 1934 takmer úplne prestavaný - z pôvodnej stavby sa zachovalo obvodové murivo a neskorogotické kamenné pastofórium s troma vežičkami - dnes halový priestor s prestavanou vežou a bočnou kaplnkou krytý železobetónovým stropom, ktorého traverzy vytvárajú geometrické obrazce - hladké fasády - vnútorné zariadenie z 20. storočia - monštrancia renesančná tvaru s filigránom
- **kaplnka** na cintoríne a pri kostole
- socha Božského srdca Spasiteľa pri kostole
- **prícestná socha sv. Jána Nepomuckého** z roku 1869 v retardovanom baroku, polychrómovaný pieskovec
- **tri drevené kríže** pri kostole, cintoríne a v chotári
- 200 ročná lipa pri kaplnke
- **studne** (4-5 studní v obci).

V katastri obce Malé Kršteňany sa nachádzajú významné archeologické lokality, sú tu evidované nálezy z obdobia praveku, včasnej doby dejinnej, stredoveku. Konkrétne ide o sídliskové nálezy zo staršej doby kamennej (paleolit), sídliskové nálezy a pohrebisko mladšej doby kamennej (lengyel-neolit), sídliskové nálezy zo staršej doby železnej (halštat: neskorá fáza lužickej kultúry), sídliskové nálezy a pohrebisko zo včasnej doby dejinnej (púchovská kultúra), pohrebisko zo včasného stredoveku (11.stor.). Je preto nanajvýš pravdepodobné, že pri zemných prácach spojených so stavebnou činnosťou dôjde k narušeniu archeologických nálezísk a bude nutné vykonať tu záchranný archeologický výskum v zmysle zákona 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu.

V jednotlivých stavebných etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi musia byť splnené nasledovné podmienky:

1. Stavebník/investor každej stavby vyžadujúcej si zemné práce si od Archeologického ústavu SAV v Nitre už v stupni územného konania vyžiada (v zmysle zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní) stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk. Stanovisko - vyjadrenie AÚ SAV bude slúžiť ako podklad k rozhodnutiu Pamiatkového úradu.

2. Zároveň upozorňujeme na § 37 ods. 3 citovaného zákona „ O nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje pamiatkový úrad ..... V prípade záchranného archeologického výskumu vydá PÚ rozhodnutie po predchádzajúcom vyjadrení archeologického ústavu. (§ 7 – Arch. Ústav SAV).

Poznámka: Pri vypracovaní boli použité podklady, ktoré poskytol Krajský pamiatkový úrad Trenčín pracovisko Prievidza listom č. 160/2002-2 zo dňa 24.7.2002 a archeologický ústav SAV Nitra listom č. R/v/1/2002/191 zo dňa 18.7.2002.

2.6 Návrh celkového funkčného využitia územia obce

Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území

Územný plán vymedzuje v rámci riešeného územia priestorové celky, pre ktoré stanovuje súbor regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia. Jednotlivé regulatívy sú rozdelené na záväzné a odporúčané (smerné). Každý priestorový celok je ďalej charakterizovaný doplnkovými informáciami a urbanistickými bilanciami. Regulatívy označené ako záväzné sú rekapitulované aj v návrhu záväznej časti ÚPD.

Nové rozvojové plochy sú zväčša navrhované v priamej nadväznosti na v súčasnosti zastavané územie, čo umožňuje plynulo nadviazať na existujúce dopravné a technické vybavenie. Pri ich lokalizácii boli rešpektované stanovené ochranné, bezpečnostné a hygienické pásma, ako aj požiadavky ochrany prírody a prírodných zdrojov. Nové rozvojové plochy počítajú predovšetkým s využitím predovšetkým pre obytné funkcie. Rozsiahlejšia plocha na východnom okraji obce - oproti kameňolomu, je vyhradená pre priemyselnú zónu.

Súčasné funkčné využitie zastavaných plôch odporúčame rešpektovať, s tým, že je prípustná intenzifikácia využitia týchto plôch v rámci nadmerných záhrad, na nezastavaných prielukách (najmä vo vyznačených lokalitách a pozemkoch), dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Intenzifikáciu využitia možno (vo väčšine prípadov) dosiahnuť aj bez nárokov na dodatočné investície (nie je potrebné vybudovanie nových komunikácií ani technického vybavenia).

Regulatívy sa vzťahujú na regulačné bloky s nasledovným označením:

- N: regulačné bloky mimo zastavaného územia bez predpokladu lokalizácie výstavby
- Z1-4: regulačné bloky vzťahujúce sa na existujúcu zástavbu
- (RZ)1-8: rozvojové zámery ako plochy navrhovanej výstavby (pre IBV Vinohrady - plocha X - už bolo vydané územné rozhodnutie).

Regulačné bloky sú vyznačené v grafickej časti a charakterizované prostredníctvom súboru regulatívov, ktoré definujú:

- odporúčanú prevládajúcu funkciu
- maximálny počet podlaží
- maximálny koeficient zastavanosti.

Rekapitulácia regulačných opatrení pre rozvojové zámery

Č. rozvoj. zámeru	Výmera v m^2	Odporúčaná funkcia	Maximálny počet podlaží	Max. koeficient zastavanosti
1	4.100	C	2	0,3
2	118.900	B	2	0,3
3	217.100	V	2	0,5
4	7.000	Š	2	0,3
5	16.900	B, OV	2	0,3
6	23.400	B, OV	2	0,3
7	4.200	B	2	0,3
8	3.500	B	2	0,3
IBV Vinohrady (X)	158.700	B (OV)	4	0,5

Rekapitulácia regulačných opatrení pre existujúce zastavané plochy

Označenie bloku	Výmera v m^2	Odporúčaná funkcia	Maximálny počet podlaží*	Max. koeficient zastavanosti
Z1	-	B, OV, Z	2	0,3
Z2	-	V	2	0,3
Z3	-	OV	3	0,3
Z4		R	1	0,2

* plus podkrovie

Vysvetlivky:

B = bývanie
OV = občianska vybavenosť
Z = zeleň
V = výroba a podnikateľské aktivity
R = rekreácia
Š = šport
C = cintorín.

Pre jednotlivé regulačné bloky, resp. skupiny stanovujeme podrobnejšiu reguláciu prípustného a neprípustného využitia plôch.

1. Plochy s prevládajúcou obytnou funkciou - regulačné bloky Z1, X (IBV Vinohrady) a rozvojové zámery č. 2, 5, 6, 7, 8

Prípustné využitie:

- bývanie v rodinných/bytových domoch a prislúchajúce zariadenia (garáže, drobné hospodárske objekty)
- drobná výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (remeselné prevádzky)
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- zeleň, ihriská a oddychové plochy
- občianska vybavenosť
- ostatné súvisiace funkcie.

Neprípustné využitie:

- priemyselná a poľnohospodárska výroba s negatívnymi a rušivými vplyvmi
- skladové plochy a plochy technických zariadení nadlokálneho charakteru.

2. Plochy s prevládajúcou výrobnou funkciou - regulačný blok Z2 a rozvojový zámer č. 3

Prípustné využitie:

- priemyselné výrobné prevádzky bez závažnejších negatívnych vplyvov na životné prostredie, poľnohospodárske farmy, služby, sklady a logistické centrá a ostatné podnikateľské aktivity
- prislúchajúce plochy dopravného a technického vybavenia
- ostatné súvisiace funkcie.

Neprípustné využitie:

- bývanie okrem ubytovania zamestnancov
- veľkokapacitná živočíšna výroba s negatívnymi hygienickými vplyvmi (s výnimkou existujúcej výroby).

3. Plochy s prevládajúcou rekreačnou funkciou - regulačný blok Z4 a rozvojový zámer č. 4

Prípustné využitie:

- plochy a zariadenia športu, ihriská
- záhradkárske osady, zeleň

Neprípustné využitie:

- bývanie okrem ubytovania zamestnancov a hostí
- priemyselná a poľnohospodárska výroba
- skladové plochy a plochy technických zariadení nadlokálneho charakteru.

4. Plochy areálov občianskeho vybavenia nadmiestneho významu - regulačný blok Z4

Prípustné využitie:

- občianska vybavenosť.

5. Plochy poľnohospodárskej pôdy - regulačný blok N1

Prípustné využitie:

- poľnohospodárska pôda
- lesné plochy a nelesná vegetácia
- vodné plochy
- trávne porasty.

6. Plochy ťažby nerastných surovín - regulačný blok N2

Prípustné využitie:

- ťažba nerastných surovín.

7. Plochy prvkov ekologického významu - regulačný blok N3

Prípustné využitie:

- lesné plochy a nelesná vegetácia
- trávne porasty
- vodné plochy
- poľnohospodárska pôda.

V rámci týchto plôch nie je možná lokalizácia výstavby.

2.7 Podrobný popis návrhu funkčného využitia územia obce podľa funkčných subsystémov

2.7.1 Bývanie

V súčasnosti prebieha v obci málo intenzívna bytová výstavba uskutočňovaná individuálnymi stavebníkmi na nezastavaných prieluk ách v rámci hranice zastavaného územia obce, ďalej pozdĺž komunikácie pod záhradkárskou kolóniou a pozdĺž nábrežia rieky Nitry (od obecného úradu západným smerom) - 14 stavebných povolení. Po vybudovaní posledne spomínanej ulice a vyplnení dosiaľ nezastavaných prieluk už v zastavanom území obce nebudú k dispozícii žiadne plochy vhodné pre výstavbu, preto bude potrebné uvažovať s vyčlenením perspektívnych plôch pre bytovú výstavbu.

Na pozemku č. 667/2 (oproti areálu nemocnice, v priamej nadväznosti na mesto Partizánske) má byť vybudovaná rozsiahla obytná štvrť (IBV Vinohrady) s plochou takmer 16 ha s intenzívnou zástavbou rodinných a bytových domov do 4 podlaží (105 rodinných domov, 6 bytových domov s 82 b. j., resp. 101 rodinných domov a 72 komunálnych bytov). Pre túto plochu už bolo vydané územné rozhodnutie č. ŽP-2969/1997-Šv z roku 1997, ktorého platnosť predĺžilo rozhodnutie z roku 2000 č. ŽP-2000/00434-MGG, ktoré vydal OÚ v Partizánskom dňa 31.3.2000. Stavebníkom je firma GRUNT, s. r. o., so sídlom v Malých Kršteňanoch. Plocha IBV Vinohrady je v tejto dokumentácii je označená písmenom X (pre odlíšenie od rozvojových zámerov navrhovaných v ÚPN).

Návrh riešenia počíta s rozvíjaním diferencovaných foriem bývania na území obce, s cieľom uspokojiť požiadavky všetkých sociálnych vrstiev obyvateľov. Okrem výstavby rodinných domov rôznych veľkostných kategórií sa v rámci IBV Vinohrady uvažuje aj s výstavbou bytových nájomných domov.

Pre obytnú funkciu vyčleňujeme nové rozvojové zámery č. 2, 5, 6, 7, 8. V rámci obce sú plochy rovnomerne priestorovo rozmiestnené. Z nich najväčšia sa nachádza mimo zastavaného územia – RZ č. 2. Ostatné plochy sa nachádzajú v rámci zastavaného územia, na plochách nadmerných záhrad a na zostatkových plochách - RZ č. 5-8. S obytnou výstavbou (prípadne doplnenou podnikateľskými aktivitami) sa počíta pri zástavbe dosiaľ voľných prieluk v rámci zastavaného územia. Ďalej odporúčame podporovať rekonštrukciu a rozširovanie existujúceho bytového fondu dostavbami a nadstavbami (pri dodržaní regulatívov intenzity využitia). Neobývaný bytový fond navrhujeme využívať na rekreačné účely (ako chalupy).

2.7.2 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra

Občianska vybavenosť je čiastočne vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti, zastúpená komerčnou a sociálnou vybavenosťou. Okrem toho je tu dislokované zariadenie nadmiestnej vybavenosti - nemocnica s poliklinikou 1 typu, ktorá slúži obyvateľom celého okresu Partizánske. Areál sa nachádza na západnom okraji, v časti chotára Viesky a urbanisticky súvisí s mestom Partizánske. Nemocnica má tieto špecializované oddelenia: interné, chirurgické, ARO, gynekologicko-pôrodnícke, nervové, detské, rehabilitačné, očné a ušné, RTG-oddelenie, transfúznu stanicu a lekáreň ASTRA. V areáli nemocnice sa nachádza aj ordinácia obvodného lekára, zubára, novinový stánok a bufet s lahôdkami ALFA.

Zariadenia občianskej vybavenosti pre vzdelávanie sa v obci nenachádzajú (miestna základná škola bola pre nevyhovujúce podmienky zrušená v roku 1963 a zbúraná v roku 1972). Obyvateľom slúži materská škola v Pažiti a základná škola v Partizánskom, kde pôsobia aj 3 stredné školy (gymnázium, SOU a SPŠ).

Obyvateľom obce slúži kultúrny dom s miestnou ľudovou knižnicou, ktorý bol uvedený do prevádzky v roku 1973. V obci pôsobí Jednota dôchodcov.

Športový areál na nábreží rieky Nitry zahŕňa futbalové, volejbalové a detské ihrisko, vrátane tribúny a šatní pre futbalový oddiel. Areál bol vybudovaný v roku 1974 a dodnes sú všetky jeho zariadenia plne funkčné.

Obec má požiarnu zbrojnicu, vybudovanú v roku 1975. V obci pôsobí požiarny zbor - dospelí a dorastenci (plánujú aj ženy). Pre účely miestnej samosprávy slúži Obecný úrad.

Cintorín sa nachádza v centrálnej časti obce, pri hlavnej ceste. V areáli sa nachádza dom smútku, pochádzajúci z roku 1975. Priestorová rezerva cintorína je minimálna a preto navrhujeme rozšírenie cintorína o bezprostredne nadväzujúcu plochu RZ č. 1.

Z cirkevných zariadení sa v obci nachádza rímskokatolícky kostol a dve kaplnky - jedna pri kostole a jedna na cintoríne. Z komerčnej vybavenosti je zastúpené len pohostinstvo pri futbalovom ihrisku a súkromný obchod s potravinami a zmiešaným tovarom.

S výstavbou komerčnej vybavenosti možno uvažovať v rámci IBV Vinohrady - obchod s potravinami, reštaurácia, nákupné centrum.

Ponuku vybavenosti dopĺňajú podnikateľské subjekty poskytujúce služby výrobného a nevýrobného charakteru (výroba a predaj detskej obuvi - fa Tomar). Odporúčame podporovať vznik špecializovaných služieb, zvlášť prevádzok remeselno-výrobného charakteru.

V navrhovanom rozvojovom zámere č. 4 vymedzujeme plochu pre športové využitie s možnosťou výstavby telocvične, plavárne, kúpaliska a kiziska. Tieto zariadenia by mohli byť využívané

aj obyvateľmi mesta Partizánske. Aj pri lokalizácii a zabezpečovaní prevádzky zariadení občianskej vybavenosti odporúčame koordinovať zámery s mestom Partizánske.

2.7.3 Výroba a podnikateľské aktivity výrobného charakteru

Do začiatku 20. storočia mala obec výlučne poľnohospodársky charakter. V 30-tych rokoch ovplyvňuje rozvoj obce a ponúka pre miestnych obyvateľov nové pracovné uplatnenie novopostavená továreň na výrobu obuvi Baťa.

Avšak už v roku 1912 sa na území obce Malé Kršteňany začalo s ťažbou dolomitu a súčasne zahájila prevádzku nová vápenka. Po roku 1948 prevzal ťažbu dolomitu podnik Calmag. V súčasnosti ju prevádzkuje akciová spoločnosť Kameňolomy a štrkopieskovne a. s. so sídlom v Zlatých Moravciach. Po vykonanej modernizácii v ťažbe dolomitu, zabezpečení moderných strojov a zariadení a postavení železničnej vlečky sa priemerná ročná ťažba dolomitu zvýšila na 200.000 ton ročne. Podnik je so 60 pracovníkmi najväčším zamestnávateľom v obci. Ťažba má dobrú perspektívu aj do budúcnosti a ÚPN obce počíta s jej udržaním a prípadným rozšírením aj v ďalšom dobývacom priestore.

Použitie dolomitového kameniva a pieskov z tunajšieho kameňolomu je mnohostranné. Hornina s najvyššej kvality a najnižšej zrnitosti sa používa výrobu skla a jemnej keramiky. Dolomit z kameňolomu v Malých Kršteňanoch nachádza uplatnenie aj v poľnohospodárstve na zníženie kyslosti pôdy a dodávanie deficitného horčíka do pôdy, kde sa aplikuje priamo pomocou rozmetadiel alebo sa z neho vyrábajú agrochemikálie. Podobné je uplatnenie dolomitu v lesnom hospodárstve, kde sa využíva na zníženie negatívnych dopadov škodlivých emisií. Dolomit sa tiež používa ako jeden z komponentov pri hutníckych procesoch pre huty a tiež ako korekčná zložka pri výrobe izolačných materiálov z minerálnych vlákien.

Ťažba dolomitu predstavuje potenciál lokalizácie spracovateľského priemyslu viazaného na spracovanie ťaženej horniny. ÚPN vymedzuje plochu pre výstavbu priemyselnej zóny, resp. priemyselného parku v priamej nadväznosti na kameňolom - RZ č. 3. Vymedzená plocha má rozlohu 21,7 ha. V prípade realizácie tohto zámeru je potrebné riešiť dopravné napojenie kameňolomu a budúceho „priemyselného parku" tak, aby doprava neprechádzala cez zastavané územie obce (p. kapitola 2.12.1 Doprava). Ďalšou podmienkou je minimalizovať riziko znečistenia a hlukovej záťaže a snažiť sa o udržanie a zlepšenie kvality životného prostredia.

Poľnohospodárska výroba sa orientuje na pestovanie obilnín - pšenice, jačmeňa, raži, ovsa, repky olejnej, ďalej sa pestuje kukurica, zemiaky, strukoviny, objemové krmoviny (najmä ďatelina).

Jednotné roľnícke družstvo bolo v obci založené v roku 1951 a začalo spoločne hospodáriť na celej výmere poľnohospodárskej pôdy obce. V roku 1973 dochádza k jeho zlúčeniu s družstvami susedných obcí Pažiť, Veľké Uherce, Malé Uherce, Kolačno do jedného podniku so sídlom vo Veľkých Uherciach. Napriek zlúčeniu nedošlo k zrušeniu hospodárskeho dvora v Malých Kršteňanoch ani k redukcii počtu pracovných miest. V roku 1991 sa družstvo transformuje na Poľnohospodárske družstvo podielnikov Veľké Uherce, hospodársky dvor Malé Kršteňany.

Živočíšna farma PDP v Malých Kršteňanoch sa špecializuje na chov prasníc, dojníc a býkov. Aktuálne počty hospodárskych zvierat sú nasledovné:

- Prasnice 140ks
- Odstavčatá 380ks
- Ošípané 600ks
- Hovädzí dobytok 180ks.

Areál hospodárskeho dvoru PDP má dostatočné priestorové rezervy umožňujúce intenzifikáciu zástavby. Prípadné zvyšovanie objemu živočíšnej výroby odporúčame riešiť výhradne v rámci existujúceho areálu.

Malé výrobné prevádzky pokračujúce v tradícii obuvníckeho priemyslu v regióne reprezentuje firma Tomar (výroba a predaj detskej obuvi).

2.7.4 Rekreácia a cestovný ruch

Na území obce sa nenachádzajú žiadne zariadenia cestovného ruchu. Potenciálom pre rozvoj turizmu sú však prírodné a estetické hodnoty masívu Veľký Vrch, ktorý bol vyhlásený za prírodnú rezerváciu.

Okrem klasickej pešej turistiky je možné uvažovať s využitím prírodných daností pre rozvoj netradičných voľnočasových aktivít (paragliding a pod.)

Z hľadiska zotavovacích funkcií má špecifický význam záhradkárčenie. V lokalite Boky bolo v roku 1982 z pôdy obhospodarovanej družstvom vyčlenených viac ako 3 ha pôdy pre Základnú organizáciu záhradkárov Jarabiny Partizánske so sídlom v Malých Kršteňanoch. Záhradkárska osada je využívaná len obyvateľmi mesta Partizánske.

Lokálny význam z hľadiska zotavenia má športový areál, zahŕňajúci futbalový štadión a ihriská. Zo športových klubových združení v obci pôsobí TJ (telovýchovná jednota) a OFK (obecný futbalový klub - mužstvo dospelých a starších žiakov). V obci je organizované aj Poľovnícke združenie Starý háj so sídlom Veľké Kršteňany. Odporúčame naďalej podporovať činnosť miestneho futbalového klubu a vznik ďalších športových aktivít, príležitostných športových podujatí.

Niekoľko starších pôvodne obytných objektov je využívaných chalupármi na rekreačné účely. V obci je registrovaných 13 chalupárov. Využitie uvoľneného a menej kvalitného bytového fondu pre chalupárstvo je vhodným prostriedkom zachovania tradičnej architektúry.

V navrhovanom rozvojovom zámere č. 4 vymedzujeme plochu pre športové využitie s možnosťou výstavby telocvične, plavárne, kúpaliska a kĺziska. Tieto zariadenia by mohli byť využívané aj obyvateľmi mesta Partizánske.

2.8 Vymedzenie územia pre zástavbu

V súčasnosti je zastavané územie obce vymedzené hranicou zastavaného územia obce k 1.1. 1990.

Perspektívne navrhujeme zmenu hranice zastavaného územia tak, aby zahŕňala tie nové plochy, ktoré priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie. To znamená, že zastavané územie by sa malo rozšíriť o plochy rozvojových zámerov č. 1 a 2 a o plochu IBV Vinohrady. Plocha priemyselného parku vzhľadom na svoju polohu by mala ostať mimo hranice zastavaného územia. Úhrnný prírastok zastavaných plôch z nových rozvojových zámerov bude však značne nižší ako prírastok zastavaného územia, vzhľadom k obmedzeniu intenzity zástavby koeficientom zastavanosti.

Nové územia pre zástavbu sú vymedzené v grafickej časti.

Rekapitulácia prírastku zastavaného územia podľa rozvojových zámerov a etáp výstavby

Číslo rozvojového zámeru	Územie v m²
1	4.100
2	118.900
3	217.100*
4	v rámci zastavaného územia
5	v rámci zastavaného územia
6	v rámci zastavaného územia
7	v rámci zastavaného územia
8	v rámci zastavaného územia
X	158.700
Prírastok spolu	**281.700**

* nezapočítava sa.

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- ochranné pásmo štátnej cesty I. triedy - 50 m od osi komunikácie, ochranné pásmo je stanovené mimo zastavaného územia obce (v prípade vybudovania preložky cesty I/64 v úseku Chynorany - Partizánske - Nováky)
- ochranné pásmo štátnej cesty III. triedy - 20 m od osi komunikácie, ochranné pásmo je stanovené mimo zastavaného územia obce (v extraviláne)
- ochranné pásmo železničnej vlečky - 30 m od osi koľaje.

Z hľadiska **ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia** je potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia a to:

- ochranné pásmo pre vodné toky v zmysle príslušných právnych predpisov (v zmysle zákona č. 184/2002 Z. z. o vodách - ochranné pásmo rieky Nitra 6 m od vzdušnej päty hrádze, resp. 6 m od brehovej čiary rieky Nitry obojstranne, ochranné pásma ostatných vodných tokov 4 m od brehovej čiary obojstranne) - ochranné pásma rešpektovať aj pri výsadbe zelene
- ochranné pásmo elektrického vedenia VVN 400 kV - 25 m na obidve strany kolmo na vedenia od krajného vodiča
- ochranné pásmo elektrického vedenia VVN 110 kV - 15 m na obidve strany kolmo na vedenia od krajného vodiča
- ochranné pásmo elektrického vedenia VN 22 kV - 10 m na obidve strany kolmo na vedenia od krajného vodiča
- ochranné pásmo elektrických káblov nad 1 kV - 2 m na obidve strany
- ochranné pásmo trafostanice - 10 m.

Z hľadiska hygienických ochranných pásiem je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- pásmo hygienickej ochrany cintorína v zmysle STN 75 5115 Studne individuálneho zásobovania vodou - 100 m od oplotenia (platí pre plochy bez verejného vodovodu).
- pásmo hygienickej ochrany poľnohospodárskeho areálu - 200 m od objektov živočíšnej výroby.

Okrem ochranných pásiem existujúcich a navrhovaných trás nadradeného technického a dopravného vybavenia a hygienických ochranných pásiem nenavrhuje územný plán žiadne nové chránené územia.

Pri využívaní územia je potrebné dodržiavať režim normatívne regulatívy vyplývajúce z príslušných právnych predpisov:

- územné rezervy pre investičné rozvojové zámery, schválené "Návrhom ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja" ako verejnoprospešné stavby v rozsahu ich ochranných pásiem
- územné rezervy pre prvky ekologickej stability, vyplývajúce z nadradenej dokumentácie (R-ÚSES, ÚPN VÚC) - fyzické dotvorenie je potrebné realizovať v súlade so zákonom č. 330/1991 Z. z. o pozemkových úpravách)
- územné rezervy pre prvky MÚSES - v súlade so zákonom č. 330/1991 Z. z. vypracovať presné vymedzenie prvkov s cieľom vyznačenia ich plôch
- ochranu poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu v zmysle zákona č. 307/1992 Zb. o ochrane PPF v znení zákona č. 83/2000 Z. z., zák. č. 14/1994 Zb. o lesoch, vyhlášky FMTIR č. 12/1978 Zb.
- ochranu historických a kultúrno-spoločenských pamiatok, archeologických nálezísk v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu
- ochranu krajinnej štruktúry v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

- ochranu ovzdušia v zmysle zákona č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia
- ochranu zdravia ľudí v zmysle zákona č. 578/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR čís. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- dodržiavať nasledovné právne predpisy a predpisy platné v čase realizácie jednotlivých stavieb:
  - zákon č. 184/2002 Z. z. vodný zákon
  - zákon č. 70/1998 Z. z. o energetike a STN 33 3300
  - zákon č. 193/1997 Z. z. cestný zákon (úplné znenie zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách a vykon. vyhl. č. 35/1984 Zb.), zákon č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách, STN 736110 a STN 736101
  - zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v úplnom znení zákona č. 261/1998 Z. z. a vyhlášku č. 297/1994 Z. z. o stavebnotechnických požiadavkách CO v znení vyhlášky č. 349/1998 Z. z. a vyhl. č. 202/2002 Z. z.
  - zákon č. 314/2001 Z. z. o požiarnej ochrane a vyhláška č. 288/2000 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na požiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb
  - zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a vyhlášku č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
  - STN 73 6961 Križovania a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami
  - ostatné súvisiace právne predpisy a predpisy platné v čase realizácie jednotlivých stavieb.

2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, civilnej ochrany obyvateľstva požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami

Obrana štátu

Územná vojenská správa Partizánske nemá voči obci Malé Kršteňany žiadne záujmy a územné požiadavky na ich riešenie.

Poznámka: Pri vypracovaní boli použité podklady, ktoré poskytla Územná vojenská správa Partizánske listom č. 154 zo dňa 15.7.2002.

Civilná ochrana obyvateľstva

V záujmovom území obce Malé Kršteňany sa nenachádzajú žiadne podzemné ani nadzemné zariadenia civilnej ochrany. Ukrytie obyvateľov v obci je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne v rodinných domoch (Vyhl. č. 202/2002 Z. z.). Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva.

Obec Malé Kršteňany je v zmysle Nariadenia vlády SR č. 25/1997 Z. z. o kategorizácii území zaradená do kategórie, kde sa nevyžaduje výstavba iných ochranných stavieb okrem jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne.

Na plochách určených na bývanie mimo zastavané územie obce musia investori (majitelia) v spolupráci s OcÚ Malé Kršteňany zabezpečiť:

- §12 ods.4 písm.l) (§139a ods.10 písm.m Stavebného zákona), vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii
- §15 ods.1 písm.e,f a §36 ods.3 písm.b,g zák. NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva
- ukrytie obyvateľstva, varovanie obyvateľstva a vyrozumenie osôb podľa:
  - vyhlášky MV SR č. 297/1994 Z. z. o stavebnotechnických požiadavkách na stavby a o technických podmienok zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení neskorších predpisov,

- vyhlášky MV SR č. 348/1998 Z. z. o zabezpečovaní technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany.

Pri vypracovaní boli použité podklady, ktoré poskytol Okresný úrad v Partizánskom, odbor civilnej ochrany obyvateľstva a obrany listom č. E 2002/572/9/51 zo dňa 5.9.2002.

Požiarna ochrana

V obci Malé Kršteňany sa nachádza požiarna zbrojnica (v centrálnej časti obce), ktorá je v správe obce. Požiarna zbrojnica má dve garážové stánia, avšak je bez požiarneho automobilu (nachádza sa tu jedna motorová striekačka). V obci je organizovaný požiarny zbor - dospelí, dorastenci (plánuje sa aj požiarny zbor žien).

V prípade požiaru je najbližšia zásahová jednotka v Partizánskom (dostupnosť 2 km do stredu obce). Iné zásahové jednotky sú v Novákoch (15 km) a v Prievidzi (28 km).

Obec Malé Kršteňany má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Na hlavné potrubia sú napojené uličné rozvody s osadenými protipožiarnymi hydrantmi DN80.

Zásobovanie navrhovaných rozvojových plôch požiarnou vodou sa navrhuje riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete - novovybudovaných uličných rozvodov, vybavených požiarnymi hydrantmi.

V zmysle STN 73 5710 - Požiarne stanice, požiarne zbrojnice a požiarne bunky, čl. 13 je stanovená orientačná potreba požiarnej stanice v územnom celku podľa prílohy 1:

- celková plocha sídelného útvaru (obce): 6,29 km^2
- plocha lesov, parkov, vodných plôch a poľnohospodárskej pôdy: 4,62 km^2
- plocha sídelného útvaru (obce) pripadajúca na jednu požiarnu stanicu: 16,6 km^2
- požadovaný počet požiarnych staníc pre sídelný útvar (obec):

$$Nv = \frac{Sv - z}{Kv} = \frac{6.29 - 4,62}{16,6} = 0,1.$$

Z uvedeného prepočtu **nevyplýva potreba** novej veľkej požiarnej stanice. Úlohy súvisiace so zdolávaním požiarov a vykonávaním záchranných prác pri živelných pohromách sa budú vykonávať v spolupráci s požiarnou stanicou v Partizánskom (dostupnosť 2 km do stredu obce). Iné zásahové jednotky sú v Novákoch (15 km) a v Prievidzi (28 km).

Pri zmene funkčného využívania územia je potrebné riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi, s vyhláškou č. 288/2000 Z. z. a s predpismi platnými v čase realizácie jednotlivých stavieb.

Ochrana pred povodňami

Až do roku 1971, keď bola rieka Nitra zregulovaná, dochádzalo pri väčšom úhrne zrážok k rozsiahlym povodniam. Hoci v časti chotára Paseky, kde určitý úsek rieky nie je zregulovaný, aj naďalej občas dochádza k zaplavovaniu územia menšieho rozsahu, súčasný stupeň povodňovej ochrany územia je postačujúci a zastavané časti územia nie sú z tohto hľadiska ohrozené. Problémy s podmáčanou pôdou po výdatnejších zrážkach vznikajú najmä v južnej časti zastavaného územia, a to z dôvodu nepriaznivej konfigurácie terénu (podmáčanie spôsobujú zrážkové vody, ktoré zaplavujú toto územie). Pôvodne vybudovaný rigol je nefunkčný a je potrebné navrhnúť technické riešenie tohto problému vypracovaním príslušnej projektovej štúdie. Štúdia by mala preveriť zabezpečenie ochrany južnej časti zastavaného územia obce pred prívalovými dažďovými vodami (p. Návrh opatrení v kapitole 2.12.2 Vodné hospodárstvo - časť vodné toky).

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Návrhy ochrany prírody a tvorby krajiny

Chránené územia - V riešenom území k. ú. Malé Kršteňany sa nachádza vyhlásené chránené územie od r. 1967 - **Prírodná rezervácia Veľký Vrch** s rozlohou 47,6132 ha (výmera podľa vyhlásenia) v k. ú. Malé Kršteňany na parcelách 1081/3, 1230, 1231, 1234, 1235, 1236, 1237. Prírodná rezervácia Veľký Vrch nie je súčasťou CHKO Ponitrie, na jej území platí 5. stupeň ochrany podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z.. Predstavuje najjužnejší výbežok Strážovských vrchov a zároveň je najnižšie položenou stepou v Strednej Európe (skalnatá step na dolomitoch). Predmetom ochrany sú teplomilné spoločenstvá rastlín a živočíchov, tiež ochrana geomorfologických a krajinárskych významných skalných útvarov. Ochranné pásmo PR je podľa zákona č. 543/2002 Z. z. 100 m.

Prírodné zdroje - nachádzajú sa tu ložiská dolomitu a dolomitických pieskov. V katastri sa nachádza chránené ložiskové územie a 2 lokality ťažby DP Malé Kršteňany a DP Malé Kršteňany I.

Pôdy najlepších 3 BPEJ sa nachádzajú južne od zastavaného územia obce medzi komunikáciou a vodným tokom rieky Nitry. Špeciálne kultúry sa v katastri nepestujú.

Návrh prvkov MÚSES

Ekologickú stabilitu dosiahneme vytvorením siete stabilizačných prvkov v krajine. Základné prvky na regionálnej úrovni nám dokladá priemet RÚSES okresu Prievidza.

Priemet RÚSES okresu Prievidza do riešeného územia:

- Regionálny biokoridor **rBK** rieka Nitra - v našom území navrhovaný biokoridor je potrebné dobudovať, hlavne doplniť chýbajúcu brehovú vegetáciu a znížiť stupeň znečistenia vody. Stresové faktory: znečistenie povrchových vôd, regulácia toku, blízkosť intenzívne poľnohospodársky využívanej pôdy, územie s veľkým znečistenia ovzdušia.
- Regionálne biocentrum **rBC 168** Veľký vrch - jadro biocentra PR Veľký vrch. Je tvorený lesnými porastami, trávnymi porastami, skalnou stenou a stepou na dolomitoch. Predstavuje najjužnejší výbežok Strážovskej hornatiny a je najsevernejším miestom výskytu xerotermnej vegetácie. Najcennejšia a najzachovalejšia je časť vrcholu Veľkého vrchu. Návrh: nevnášať do územia introdukované dreviny (hlavne agát), vymedziť presné hranice ťažby, ťažbu ďalej nerozširovať. Stresové faktory: územie ohrozuje rozširujúca sa ťažba dolomitu, zaprašovanie spojené z ťažbou, dobývacie práce ohrozujú faunu aj flóru.

Návrhy prvkov MÚSES:

- Miestne biocentrum **mBC1** je tvorené lesnými a trávnymi porastami. Časť biocentra je navrhovaná v k. ú. Veľké Kršteňany. Návrh: oddeliť lesné porasty od ornej pôdy pásom krovín. Stresové faktory: plocha biocentra je obkolesená ornou pôdou.
- Miestny biokoridor **mBK1** spája miestne biocentrum mBC1 s regionálnym biocentrom Veľký vrch a ďalej pokračuje posilnený plošnými interakčnými prvkami k regionálnemu biokoridoru rieky Nitry. Návrh: v časti okolo ťažobného priestoru je potrebné tento biokoridor vybudovať z pásu izolačnej vegetácie, ktorá ochráni aj zastavané územie od prašnosti z kameňolomu. Stresové faktory: blízkosť ťažby, prechod cez ornú pôdu a komunikáciu.

Návrhy ekostabilizačných prvkov

- Interakčné prvky plošné - posilňujú funkčnosť biocentier a biokoridorov, sú tvorené plochami lesných porastov, nelesnej drevinovej vegetácie a plochami verejnej zelene v obci.
- Interakčné prvky líniové sú navrhované ako aleje pri komunikáciách a ako pásy izolačnej zelene okolo športových areálov a hospodárskych dvorov. Plnia funkciu izolačnú ale aj estetickú.
- Navrhovaná NDV - je to zeleň, kde v súčasnosti sa zväčša nachádza orná pôda a je tu navrhovaný biokoridor. Pri návrhu výsadby tejto zelene je potrebné drevinovú skladbu konzultovať s oddeleniami Štátnej ochrany prírody. Navrhovaná drevinová skladba by sa mala pridržiavať drevinovej skladbe potenciálnej prirodzenej vegetácie daného územia.

- Líniová zeleň pôdoochranná - navrhujeme ju hlavne na plochách ornej pôdy nad 100 ha a na plochách ornej pôdy ohrozenou vodnou eróziou. Sú to pásy zelene tvorené 2 etážami, ktoré zabránia pôsobeniu erózie. Táto zeleň je kombinovaná s líniovými interakčnými prvkami, ktoré plnia tú istú funkciu ale nachádzajú sa ako sprievodná zeleň komunikácií a tokov. Tieto pásy pôdoochrannej zelene by mali spomaliť aj tok prívalových vôd s plôch severne nad zastavaným územím obce.

Návrhy ekostabilizačných opatrení

- Zvýšenie stability územia navrhujeme na ploche PD - je to veľká plocha bez zelene, navrhujeme vytvoriť plochy na ozelenenie, výsadbu izolačného pásu zelene okolo areálu.
- Eliminácia stresových faktorov - likvidácia živelných skládok odpadu, po skončení ťažby dolomitu územia po ťažbe stabilizovať (odstrániť budovy a zariadenia slúžiace na ťažbu).

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Doprava

Regionálne dopravné vzťahy

Geografická poloha obce Malé Kršteňany v juhovýchodnej časti Trenčianskeho kraja a v ťažisku okresu Partizánske ako aj krajina predhoria Strážovských Vrchov a povodia Hornej Nitry (Oslianska kotlina), určujú vývoj a rozvoj obce aj z pohľadu kvality dopravných vzťahov a väzieb na širšie územie. Nadregionálne komunikácie v koridore Nitry sú predpokladom kvalitných väzieb obce na hospodársku základňu kraja v blízkych mestách: Partizánske - 2 km, Topoľčany - 24 km, Bánovce nad Bebravou - 24 km a Nováky - 17 km, od krajského sídla Trenčín je obec vzdialená 48 km. Dopravno-kompozičnú os rozvoja obce bude aj v budúcnosti ovplyvňovať hlavne nadregionálna cesta I/64 v smere Nitra - Topoľčany - Prievidza - Žilina, podporovaná regionálnou železničnou traťou Z.144.

V súčasnosti a do výhľadu predpokladáme, že obec Malé Kršteňany využije výhodnú dopravnú polohu, ktorú určuje blízkosť významných dopravných ťahov Nitrianskej osídľovacej osi Slovenska:

- Cesta I/64 - Nitra - Topoľčany - Prievidza hospodársko-rekreačného významu, dostupná z obce po ceste III/06472 na 2km.
- Cesta II/579 Partizánske - Hradište - cesta I/50 do Trenčína, ktorou je pripojená obec na nadradenú dopravnú infraštruktúru SR.
- Železničná trať Z.144 so zastávkou Veľké Uherce v dostupnosti 2 km a stanicou Partizánske vzdialenou 3 km.

Cestná sieť spolu so železnicou vytvára kvalitné podmienky rozvoja obce aj pomocou regionálnej autobusovej dopravy, ktorú zabezpečuje dopravca SAD.

Uvedené dopravné ťahy tvoria dopravnú kostru regiónu a ponúkajú dopravný potenciál pre rekreačnú aj hospodársku dopravu.

Vládou SR schválený UPN VÚC Trenčianskeho kraja plánuje v priestore medzi obcami Veľké Kršteňany a Malé Kršteňany preložku cesty I/64 - Nitra - Topoľčany - Prievidza ako severný obchvat mesta Partizánske v kategórii cesty C 11,5/80, ktorej trasa ešte nie je definitívne stanovená. Plánovaná preložka môže vážne naruší rozvoj obce, založený na ambíciách podnikateľských zámerov v priestore kameňolom - družstvo.

Obec si musí vytvoriť regulačné nástroje, aby rastúca automobilizácia nebola dôvodom narušenia kvality života vo verejnom priestore, ktorý tvorí najmä priamy dotyk cesty I/64. [2]

Návrh nových priestorov pre výrobu, občiansku vybavenosť, nové zóny pre bývanie a rekreáciu regionálneho významu, riešenie vyvolaných problémov pripojenia automobilovou dopravou (bezpečnosť na križovatkách, ukľudnenie a parkovanie) sú dôvodmi návrhu dopravy a zlepšenia životného prostredia obce Malé Kršteňany.

Dopravné podmienky rozvoja územia

Kvalita dopravnej infraštruktúry obce je daná charakteristikami dopravnými, územnými a environmentálnymi. [2]

Dopravné charakteristiky sa odvíjajú najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu na cestných ťahoch, ktoré vzhľadom na sčítania dopravy [1] (SSC 1990, 1995 a 2000) odhadujeme takto:

cesta	profil	rok	intenzita a skladba dopravy – sk.voz./24h					poznámky
			spolu	ťažké	osobné	mot	a	
I/64	8-0620	1990	4674	1136	3479	59	237	56:44 - pomer smerov
		1995						
		2000	7272	1063	6183	29	169	pomer smerov 60:40
		2010	11445	1690	9710	45	265	výhľadové koef. SSC
		2020	13315	1945	11315	55	310	podľa SSC r. 2002 - výhľ.koef. rastu

Do výhľadu uvažujeme s rozvojom automobilizácie 1 : 3,5.

Na ceste I/64 budú prevládať nadregionálne vplyvy s výraznou orientáciou prepravných vzťahov smerom do Nitry a Prievidze. Oživenie železničnej dopravy očakávame po regionalizácii a ekologizácii hospodárskych a spoločenských pomerov v horizonte po r. 2020.

Výhľadové intenzity na ceste I/64 môžu výrazne ohroziť kvalitu života v obci, pri realizácii obchvatu. Intenzity vnútornej dopravy na ceste III/06472 neboli sledované, budú len primerané zdrojovým a cieľovým cestám lokálneho významu a po realizácii zámerov rozvoja výroby ich odhadujeme na 1000 sk.voz/deň.

Územné charakteristiky pre rozvoj dopravy vyplývajú najmä z funkčných vlastností regiónu a obce Malé Kršteňany. V odstupe cca 2 km od obce bude v budúcnosti tranzitovať individuálna IAD aj nákladná NAD automobilová doprava hospodárskeho a rekreačného významu. Táto doprava bude vzhľadom na polohu komunikácie I/64 voči ťažisku rozvoja obce dostatočne vzdialená a priestorové podmienky existujúcej miestnej komunikačnej siete hodnotíme ako udržateľné. Možnému rastu NAD smerom od cesty I/64 do výrobných areálov kameňolom a družstvo RZ3 treba návrhom vytvoriť podmienky obsluhy len z cesty III/06472 okrajom obce a po účelových cestách.

Priestorové podmienky uličnej siete obce sú environmentálne vyhovujúce, ale vzhľadom na terénne podmienky, nižšiu mobilitu obyvateľov a prevažujúcu pobytovú funkciu sa navrhujú najnižšie kategórie MK-C a D.

Regulatívy pre nové ulice navrhujeme prispôsobiť doterajšiemu vývoju obce s využitím vnútorných parciel (prieluky) a pásu nad obcou pre nové obytné bloky (RZ2, RZ6) výrobno-rekreačné plochy sa navrhujú v okrajových polohách pri rieke.

Environmentálne charakteristiky obce v kopcovitom území predhoria Strážovskej vrchoviny ako rekreačného zázemia regiónu si vyžiadajú koncipovanie návrhu dopravy so zreteľom na zvýšenie bezpečnosti cestnej dopravy a pobytu ľudí vo verejnom priestore ulíc doplnením sústavy chodníkov pri hlavných komunikáciách, zmenami kategórie MK na obytné ulice a pripojením obce na regionálne a nadregionálne cyklistické ťahy spojené s krajinnou štruktúrou pozdĺž Nitry.

Územný priemet návrhu dopravy

Cestná komunikačná sieť v navrhovanej funkčnej hierarchii je výrazom funkčno-prevádzkových vzťahov územia obce Malé Kršteňany.

Nosnou **zbernou dopravnou kostrou** obce je prieťah cesty III/06472 v navrhovanej priestorovej modifikácii:

Cesta I/64 je dopravnou tangentou obce s výhľadovou intenzitou 13000 sk.voz/24h, ktorej nadregionálny význam v návrhu neovplyvníme. Tangenta cesty výhľadovo nad obcou bude pravdepodobne trasovaná tiež v odstupe od zastavaného územia obce, v kategórii **C11,5/80**.

Prieťah cesty III/06472 od križovatky s cestou I/64 cez obec Pažiť a Malé Kršteňany do Veľkých Krštenian sa navrhuje ponechať vo funkcii **B2 – miestna zberná** komunikácia s obsluhou priľahlých pozemkov, v kategórii MZ8/50, mimo zastavaného územia obce (v extraviláne) C7,5/60. Smerové vedenie prieťahu cesty obcou vzhľadom na stúpanie terénu nad Nitrou má dostatočné zakrivenie

a počet križovatiek, ktoré sú potenciálom prirodzených prvkov pre spomalenie cestovnej rýchlosti vozidiel prechádzajúcich obcou a vytvorenie podmienok udržateľnosti a bezpečnosti v dopravnom priestore. Križovanie prieťahu cesty III/06472 so západo-východnou obslužnou komunikáciou odporúčame realizovať formou malej okružnej križovatky, ktorá by v jej centrálnej polohe výrazne prispela k bezpečnosti cestnej premávky v obci.

Západo-východné pokračovanie cesty ako kompozičná os zástavby obce sa navrhuje do funkcie **C2 hlavná obslužná dopravná** komunikácia a lokálne pripojenie na okresné mesto Partizánske od západu a s obsluhou priľahlých pozemkov, v kategórii západne ako C2-MO8/40. Na východ MK pokračuje k areálom poľnohospodárskeho družstva a kameňolomu ako MO9/50, mimo zastavaného územia obce (v extraviláne) C7,5/60. Navrhujú sa obojstranné chodníky pri plotoch pozemkov.

Nové rozvojové zámery obce na východnom okraji RZ3 a intenzívna ťažba v kameňolome si v budúcnosti vynútia dopravné riešenie odklonu od vnútrosídelných komunikácií s požiadavkou pripojenia na dopravnú kostru regiónu. V rámci UPN sa navrhujú **tri varianty novej hlavnej cesty** pre obce Malé Kršteňany, Pažiť a rozvojové priestory:

- Odklon nadjazdom nad železnicou západne pred obcou Pažiť, súbežne s potokom a priklonením k Nitre, mostom do priestoru medzi družstvom a RZ3 - var. 1.
- Východná trasa od obce Pažiť, premostenie Nitry a zaústenie do koridoru 1 - var. 2.
- Priama trasa Oslany - nadjazd nad železnicou ku kameňolomu na východný okraj obce a s napojením na cestu do kúpeľov Chalmová - var. 3 (p. výkres 01 Širšie vzťahy).

Pre obec Malé Kršteňany aj Pažite je **najvýhodnejšia trasa cesty podľa var. 3.**

Prístupové MK funkcie **C3** sa v kopcovitom teréne navrhujú ako obslužné ulice rozvojových lokalít RZ2, RZ6, a pri rieke RZ5,7,8 a dopravný prístup k výrobným areálom RZ3 a športu RZ4 lokálneho významu. Kategória pre C3 sa navrhuje MOK7,5/30, teda s krajnicou, ktorá plní funkciu odvodnenia ulice vsakovaním.

Dopravné pripojenie lokality UR na Partizánskej ceste je riešené v dokumentácii pre UR s väzbami na komunikačnú sieť mesta Partizánske.

Spoločenskú funkciu verejného dopravného priestoru MK - C1 navrhujeme uplatniť v centrálnom území obce vymedzenom ulicami:

- Námestie pred Obecným úradom ako ulica s vybavenosťou: obchod-obuv, zastávka SAD, chodníky s pešou bezpečnou väzbou na park a cintorín.
- Hlavná ulica od námestia k hlavnej križovatke cesty III/06472 pred parčík pri kostole a cintoríne s pešími väzbami na všetky ulice obce.

V oboch centrálnych priestoroch obce je už dostatok verejnej zelene, ktorá spolu s architektúrou exteriéru, parkoviskom, informatikou môžu vytvoriť génius loci **námestia obce.**

Novým prvkom zvýšenia kvality dopravnej infraštruktúry je návrh **ukľudnených komunikácií D1 - obytné ulice** v starej aj novej zástavbe RZ6 s krajnicovou kategóriou, alebo redukovanej šírky podľa miestnych pomerov so vsakovacím drénom a jednostranným chodníkom. MK D1 sa navrhujú jednopruhové, obojsmerné: D1-MOK6,5/10 ako spevnená úprava celého uličného profilu takto: 1m chodník + 1m zeleň + 3m vozovka + 0,5m vsakovacia krajnica + 1m zelený pás pri plote predzáhradky.

Na rozvojové zámery charakteru **verejnoprospešných stavieb** sa odporúča vypracovať podrobnejšiu dopravno-urbanistickú dokumentáciu, najmä pre lokality:

- C1 - Hlavné námestie a park v Malých Kršteňanoch, so zastávkou SAD.
- Odklonová trasa pre podnikateľský park RZ3 a väzby na cestnú sieť okresu.
- Priestory križovatiek hlavných komunikácií a vstupov do obce.

Hromadná doprava osobná je navrhovaná linkami SAD po trasách ciest a MK do Partizánskeho okolo nemocnice. Slovenská autobusová doprava (SAD) má pre obec kľúčový význam, lebo pripája diaľkovými linkami obec na sídelnú sieť SR a regionálnymi na významné regionálne centrá: Nitra, Topoľčany, Partizánske, Prievidza, Trenčín, ktoré sú pre obec hlavnými zdrojmi pracovných príležitostí.

Okrem veľkej zastávky v centre C1 - námestie obce, ktorá je situovaná v optimálnej dostupnosti 300 m v starej zástavbe sa navrhujú **výhľadovo zastávky** takto:

- Zastávka SAD na ceste do Partizánskeho pred nemocnicou, obojstranná.
- Zastávka SAD pri družstve a vstupe do areálov podnikateľského parku RZ3, prípadne výhľadová linka SAD s pokračovaním do kúpeľov Chalmová.

Existujúce zastávky v obci sa navrhujú vybaviť prístreškami s väzbou na sociálne zariadenia susediacej OV a prechodmi pre chodcov cez hlavné komunikácie. Takéto rozmiestnenie a vybavenosť zastávok môže byť impulzom zvýšenia kvality života a spolu s osvetlením a vhodnými povrchmi peších komunikácií aj bezpečnosti v obci čím sa pokryjú výhľadové nároky mobility obyvateľstva. V priestore pred OcÚ odporúčame riešiť bezpečné umiestnenie autobusovej zastávky s napojením na chodníky a fyzické skľudnenie príjazdu do obce od cesty I/64 po ceste III/06472 na ochranu chodcov.

Oživenie a rozvoj železničnej dopravy sa predpokladá vo vzdialenejšom horizonte návrhu, na čo treba reagovať aj požiadavkou prípojných liniek SAD k existujúcim železničným zastávkam.

Dopravné zariadenia nadmiestneho významu sa v zastavanom území obce nenavrhujú.

Koncepcia odstavovania a parkovania vozidiel môže výrazne prispieť k zámeru posilnenia spoločenskej funkcie dopravného priestoru v obci. Zvyšovanie kvality života v obci navrhujeme regulovať ponukou pozdĺžne situovaných **parkovísk** pri MK v priestore centra C1 obce, garážovaním na vlastných pozemkoch a malo-kapacitnými parkoviskami pri areáloch nových rozvojových zámerov RZ, najmä podnikateľskej funkcie a služieb OV:

- Cesta III/06472 - ObÚ-obchod ... P6.
- Obratisko a parkovisko pred areálom cintorína ... P6.
- Výrobný areál RZ3 pri ceste ... P10.
- nemocnica ... P10 vozidiel.
- Rekreačná plocha RZ4-západ s parkoviskom v areáli ihriska ... P8.
- Areál družstva pri ceste .... P6.

Návrh určuje regulovať ďalšie požiadavky parkovísk na pozemkoch areálov RZ.

Koncepciu dopravného ukľudnenia obce navrhujeme posilniť samostatnými cyklistickými a pešími chodníkmi ako **zelené druhy dopravy**. Cyklistické **D2** a pešie trasy **D3** sa navrhujú regulovať usmernením pozdĺž komunikácií najnižšej funkčnej úrovne C3.

Cyklistické regionálne ťahy:

- Po ceste III/06472 pri krajnici medzi obcami Pažiť - Malé Kršteňany.
- Pri rieke Nitra na hrádzi smerom Partizánske - Malé Kršteňany - Chalmová, s väzbou na lesné cestičky v dolinách predhoria Strážovskej Vrchoviny.
- Po ceste III/06472 pri krajnici medzi obcami Veľké Kršteňany - Malé Kršteňany.

Cyklistické miestne trasy navrhujeme opticky značiť v hlavných B2 a obslužných uliciach C2 so šírkovou rezervou, na spoločnom dopravnom páse s cestnou dopravou.

Hlavné pešie chodníky sa navrhujú jednostranne pri cestách a hlavných MK do Partizánskeho, kúpeľov Chalmová a náučný chodník pri rieke Nitra.

Kolízie dopravy s územím a ich eliminácia

Interakcia dopravy s územím sa hodnotí kritériami kvality vzájomných ovplyvňovaní, najmä: hygienické dopady, bezpečnosť, estetický obraz dopravného priestoru.

Hygienické dopady dopravy na územie obce Malé Kršteňany budú mať rastúci negatívny trend úmerný rastu intenzity dopravy vyplývajúcej z prevádzky podnikateľských zámerov v regióne, najmä ťažby v kameňolome, ktorá sa prejaví najmä hlukom. Z uvedeného dôvodu sa nenavrhuje nová zástavba pozdĺž cesty.

Hlukovú situáciu z dôvodov nedostatku informácií o ťažbe a lokálnej intenzite dopravy nestanovujeme.

Opatrenia na zníženie hlukovej situácie:

- Zníženie povolenej rýchlosti na v = 40km/h a obmedzenie ťažkých vozidiel do 10%.

- Ďalšie znižovanie účinkov cestnej dopravy možné je zmenou orientácie citlivých obytných priestorov v nových domoch do dvorov a záhrad mimo vplyvu komunikácií.

Pre cesty mimo zastavaného územia obce (v extraviláne) stanovuje Cestný zákon nasledovné **ochranné pásma:**

- Cestu I. triedy I/64 po 50 m od osi na obe strany komunikácie.
- Cesty III. triedy po 20 m od osi na obe strany komunikácie.

Akýkoľvek zásah do priestoru v OP ciest mimo zastavaného územia obce (v extraviláne) je potrebné prejednať so správcom, SSC.

Miestne komunikácie nižších funkcií majú OP v rozsahu 15 metrov, v ktorom sa kumulujú negatívne účinky z dopravy. Tieto, vzhľadom na nízku intenzitu a povolenú zníženú rýchlosť nevyvolajú zníženie bezpečnosti v území.

Estetický obraz dopravného priestoru sa navrhuje regulovať spolu s opatreniami na zvýšenie bezpečnosti a zníženie hygienických dopadov (exhaláty, blato, prach, náľadie, sneh, smeti ...) pozdĺž námestia - ulice C1 v centre obce najmä dopravno-urbanistickými metódami a architektonickými prvkami: zeleň, osvetlenie, drobná uličná architektúra, parkoviská, dlažba chodníkov, vyvýšené a zúžené priechody (prahy) pre chodcov v obci a na vstupoch.

Literatúra

1 – Celoštátne sčítania cestnej dopravy a koeficienty rozvoja dopravy, SSC Bratislava, roky 1990, 1995, 2000.

2 – Bezák,B., Rakšányi,P. a kol.: Trvalo udržateľná kvalita mestskej dopravnej infraštruktúry, GVU-1/7120/20, záverečná správa, SvF STU, Bratislava, 12/2002.

3 – Bartošová,Ľ., Nemček,M., Rakšányi,P.: TUD/ŽP1 – Metodická príručka pre navrhovanie zariadení proti šíreniu hluku z dopravy, pre: BC-Torsion DIRICKX, K-DOS, SvF, STU Bratislava, 2002.

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Vodné toky

Hlavným recipientom katastrálneho územia Malých Krštеňan je rieka Nitra, ktorá tečie po južnom okraji obce. Koryto rieky je upravené a má lichobežníkový tvar. Ľavostrannými prítokmi do rieky sú potoky: Drahožica, Pažitský potok a Oslianský potok. Rieka Nitra v podstate tečie po hranici katastrálneho územia Malých Krštenian a to západným smerom. Pri prietoku viacročných vôd sa potoky vybrežujú, avšak tie patria do susedných katastrálnych území. Pravostranné prítoky do rieky Nitry v katastrálnom území Malých Krštenian sú v podstate nevýrazné - suché s prítokmi len v období zrážok a v obci robia naplaveniny.

Návrh opatrení

Katastrálne územie od rieky Nitry na sever vrátane obce je veľmi členité s pomerne ostrým stúpaním terénu. Pri prívalových dažďových vodách dochádza na svahoch k erózii terénu a nánosom týchto splavenín do obce a rieky Nitry. Na zneškodnenie prívalových vôd doporučujeme po severnom okraji zastavaného územia obce vybudovať ochranné - záchytné priekopy, ktoré budú opatrené lapačmi splavenín a dažďové vody budú vyústené do rieky Nitry.

Ochranné pásma tokov

Pre rieku Nitru je definované vo vzdialenosti 6 m od vzdušnej päty hrádze, resp. 6 m od brehovej čiary rieky Nitry obojstranne a pre ostatné vodné toky 4 m od brehovej čiary obojstranne v zmysle zákona č. 184/2000 o vodách. Aby sa zamedzilo vybrežovaniu vody z potokov, doporučujeme ich reguláciou upraviť.

Zásobovanie pitnou vodou

Popis súčasného stavu - zdroj vody a zásobovanie

Obec Malé Kršteňany je napojená na mesto Partizánske a je zásobovaná pitnou vodou z niekoľkých zdrojov a z Ponitrianskeho skupinového vodovodu.

Z miestnych zdrojov sú to pramene z lokality od Veľkých Uheriec (pramene Drudaval I a II, Belaneja a Fatineja o celkovej výdatnosti 24 - 43 l/s).

Hlavným dodávateľom pitnej vody sú pramene z lokality Hradište (Luhy 11 - 25 l/s, Šiare 24 - 30 l/s, vrty HM1 - HM6 o výdatnosti 80 l/s) a vrt HVL 1 o výdatnosti 7 l/s. Celková výdatnosť prameňov je 122 - 142 l/s.

Z týchto zdrojov pitná voda priteká do vodojemu (VDJ) Hradište 2 x 1 000m^3 s kótou hladín 285,0 m n. m. Z tohto vodojemu gravitačne priteká oceľovým potrubím 530 x 10 mm do VDJ Partizánske - Šimonovany 2 x 1 000 m^3 s hladinou 267,0/262,0 m n. m. Z tohto VDJ Partizánske je pitná voda priamo dotovaná do rozvodnej siete mesta Partizánske a Malých Krštenian zásobným radom DN 400 až DN 250 mm. Vodojem Partizánske je prepojený potrubím s VDJ Brodzany 2 x 1 000 m^3 s hladinami 267,0/262,0 m n. m.

V obci Malé Kršteňany je vybudovaných 3.791 m vodovodnej siete DN 80 až 150 mm. Materiál oceľ, liatina a PVC. Prívodné potrubie do obce Pažiť je azbestovocementové DN 200 mm.

Na verejný vodovod je napojené aj Poľnohospodárske družstvo podielnikov (PDP) so živočíšnou výrobou.

Tlakové pomery

Podľa hydrotechnických prepočtov vodovodnej siete Partizánske, vypracovanej Slovenskou technickou univerzitou, Stavebnou fakultou, Katedrou zdravotného inžinierstva v Bratislave z 03/2002 sa uvádzajú na prívodnom potrubí „Vetva B" DN 125 tlaky:

- pri nemocnici Partizánske - Malé Kršteňany: 0,53 MPa
- pri odbočke do obce Pažiť: 0,46 MPa
- v blízkosti Poľnohospodárskeho družstva podielnikov: 0,38 MPa.

Bilancia pitnej vody

Bilancia pitnej vody bola urobená v zmysle Vestníka MP SR čiastka 5 z 29. februára 2000.

Vstupné údaje:

- súčasný počet obyvateľov: 529
- výhľadový prírastok obyvateľov: 604
- PDP živočíšna výroba:
  - prasnice 140 ks
  - odstavčatá 380 ks
  - ošípané 600 ks
  - hovädzí dobytok 180 ks.
- Priemyselný park (sklárska výroba) - zatiaľ nie je podrobne špecifikovaný. V bilanciách uvažujeme pre priemysel 25% z výhľadovej potreby pre obyvateľov.
- Obec nemá vybudovanú kanalizáciu, špecifickú potrebu vody pre súčasnosť znižujeme o 25% v zmysle č. 5, odseku 3.

Odberateľ pitnej vody	jednotka	súčasn.	výhľad do r. 2030
- obyvateľstvo: súčasnosť 529 ob x 135 l/ob.d x 0,75	l/deň	53 600	
výhľad (529+604) ob x 135 l/ob.d	l/deň		153 000
- občianska vybavenosť: súčasnosť 529 ob x 15 l/ob.d x 0,75	l/deň	8 000	
výhľad (529+604) x 25 l/ob.d	l/deň		28 400
- Priemyselný park: 153 000 l/d x 0,25	l/deň		38 300
Medzisúčet	l/deň	61 600	219 700
- Živočíšna výroba: hovädzí dobytok 180 ks x 25 l/d	l/deň	4 500	4 500
prasnice 140 ks x 15 l/d	l/deň	2 100	2 100
ošípané 600 ks x 20 l/d	l/deň	12 000	12 000
odstavčatá: 380 ks x 10 l/d	l/deň	3 800	3 800
Celkom	l/deň	84 000	242 100
Priemerná denná potreba Q_p	m^3/d	84,00	242,10
	l/s	0,97	2,80
Max. denná potreba $Q_m = Q_p \times k_d$	m^3/d	168,00	387,40
$k_d = 2,0$ (1,6) - súčiniteľ dennej nerovnosti	l/s	1,94	4,48
Hodinové max. $Q_h = Q_m \times k_h$	m^3/h	12,60	29,05
$k_h = 1,8$ - súčiniteľ hodinovej nerovnosti	l/s	3,50	8,07

Návrh opatrení

Vodovodnú sieť pitnej vody bude nutné rozšíriť do výhľadových lokalít. Obec Malé Kršteňany vrátane výhľadových zámerov je veľmi členitá s výškovým prevýšením od 200 do 261 m n. m. Nové výhľadové zámery predstavujú celkovú výmeru 43,35 ha. Tlakové pomery v rozvodnej sieti sa pohybujú od 0,38 do 0,53 MPa. Týmito tlakovými pomermi v rozvodnej sieti nie je možné zabezpečiť distribúciu vody do vyššie položených lokalít. Doporučujeme vytvoriť III. tlakové pásmo pre územie s prevýšením od 230 do 261 m n. m. Toto je možné zabezpečiť dvoma spôsobmi (viď schéma č.1).

a) Výstavbou 2-3 AT čerpacích staníc a to v lokalitách: IBV Vinohrady, Hôrky, Záhumnie a snáď aj časť budúceho priemyselného parku.

b) Riešiť II. tlakové pásmo samostatnou vodovodnou prípojkou DN 150 mm s miestom napojenia do prívodného potrubia DN 500 mm vodojemu Partizánske 2 x 1 000 m^3. V podstate by bol odber z vodojemu 2 x 1 000 m^3 Hradište s kótou min hladiny 285,00 m n. m. a vytvorením hydrostatického tlaku od 0,25 - 0,55 MPa.

Pre jednoznačnosť navrhovaného riešenia doporučujeme vypracovať samostatnú technicko-ekonomickú štúdiu s posúdením oboch alternatív.

Schéma č.1

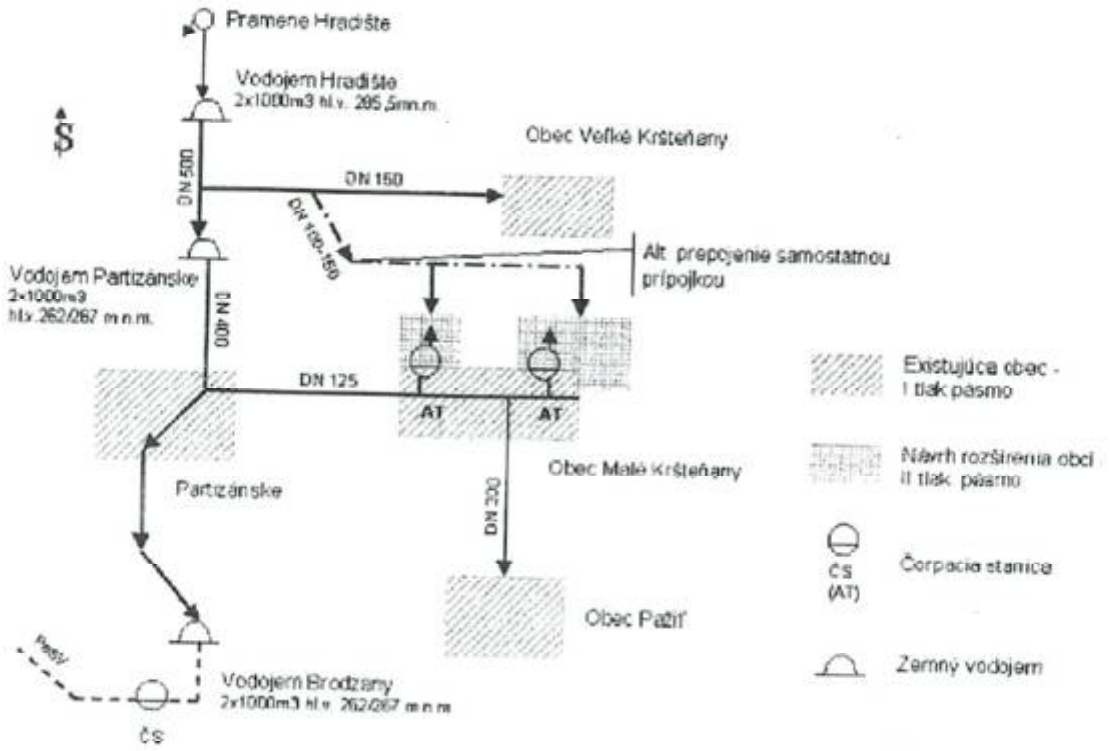

Odvádzanie a likvidácia odpadových vôd

Popis súčasného stavu

Obec nemá vybudovanú kanalizáciu. Splaškové vody sú lokálne zachytávané v domových žumpách, z ktorých odpad je likvidovaný odvozom fekálnymi vozmi do najbližšej ČOV Partizánske, prípadne odvozom na polia. Dažďové vody z ciest, spevnených plôch sú odvádzané do priekop a miestnych tokov.

V októbri 2002 bol firmou MIPRO Bratislava vypracovaný prepočet stokovej siete Partizánske (technické riešenie) Ing. Miklošom pre objednávateľa ZsVaK Bratislava. V rámci tohto projektu je uvažované so splaškovými odpadovými vodami z Malých Kršteňan a Veľkých Uheriec, t. j. ide o zrealizovanie skupinovej kanalizácie a likvidáciou odpadov v ČOV v Partizánskom. S dažďovými vodami neuvažuje. ČOV kapacitne je dostatočná.

Poľnohospodárske družstvo podielnikov v obci si likvidáciu odpadových vôd od živočíšnej výroby rieši samostatne.

Množstvo splaškových vôd

Množstvo splaškových vôd bolo určené v zmysle STN 736701, t. j. z výpočtu potreby pitnej vody. Vo výpočte množstva splaškových vôd neuvažujeme s odpadovou vodou z Poľnohospodárskeho družstva podielnikov.

producent odpadu	jednotka	súčasnosť	výhľad do r. 2030
- obyvateľstvo	m^3/deň	53,60	153,00
- občianska vybavenosť	m^3/deň	8,00	28,40
- priemyselný park	m^3/deň		38,30
Priemerné denné množstvo Q_p	m^3/deň	61,6	219,70
	l/s	0,71	2,54
Priemerné hodinové množstvo $Q_{24} = Q_P / 24$	m^3/h	2,55	9,15
Max. hodinový prietok Q_m			
$Q_m = Q_{24} \times k_d \times 2,2$ $k_d = 1,5$ (1,4)	m^3/h	8,41	28,19
	l/s	2,33	7,84

Min. hodinové množstvo Q_{min} $Q_{min} = Q_{24} \times k_d \times 0,6$	m^3/h l/s	2,30 0,63	7,68 2,13
Počet obyvateľov Ekvivalentný počet obyvateľov	ob. EO	529 580	1 133 1 360

Približné zloženie splaškových vôd:

- BSK_5 300 mg/l
- CHSK 600 mg/l.

Podľa pôvodu a spôsobu znečistenia jedná sa o splaškové odpadové vody z kuchýň, kúpeľní, záchodov a pod.

Návrh riešenia odvádzania a likvidácie odpadových vôd

- V celej oblasti vrátane nových výstavbových lokalít vybudovať splaškovú kanalizáciu v DN 300 mm, materiál PVC. Splašková gravitačná kanalizácia bude vyústená do kanalizácie mesta Partizánske (západný okraj). Miesto napojenia je kanalizačná šachta zberača DI o DN 600 mm v blízkosti nemocnice Partizánske.
- Kapacitne ČOV v Partizánskom aj pre okolité obce bude postačovať, avšak neumožňuje riešiť zníženie P a N. Zlepšenie je možné až po intenzifikácii tejto ČOV.
- Dažďové vody zo zastavaného územia obce doporučujeme riešiť obdobne ako aj doteraz, t. j. do vsaku, prípadne odvádzaním pomocou priekop do rieky Nitry, prípadne jej ramena.

2.12.3 Energetika

Zásobovanie teplom

Je reálny predpoklad, že min. 90 % domácností, všetky objekty podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti budú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu TÚV, využívať zemný plyn. Tento predpoklad vychádza zo skutočnosti, že zemný plyn má vysoké úžitkové vlastnosti a poskytuje spotrebiteľovi vysoký stupeň komfortu (doprava primárneho zdroja energie až k spotrebiču potrubím, nevyžaduje sa manipulácia a uskladnenie tuhej zložky vyhoreného paliva) porovnateľného s elektrickou energiou, pričom predpokladáme, že cena plynu a elektrickej energie prepočítaná na energetický ekvivalent bude aj v budúcnosti priaznivejšia pre plyn. Elektrická energia bude využívaná len ako doplnkový zdroj tepla pri varení, prípadne pre prípravu TÚV.

Ako alternatívny, resp. doplnkový zdroj tepla môžu slúžiť taktiež slnečné kolektory, prípadne je možné uvažovať aj s obnoviteľnými zdrojmi energie ako napr. drevo, slama, biologický odpad. Uplatnením týchto zdrojov energie by došlo k adekvátnemu zníženiu spotrebovaného plynu v obci. Tieto úvahy budú však aktuálne až po avizovanom zvýšení cien plynu, keď investície do zariadení umožňujúcich využívať spomínané zdroje energie prinesú patričný ekonomický efekt.

K výrobe tepla a TÚV navrhujeme použiť rýchloohrievacie kombinované kotle riadené elektronickými regulátormi. Odvod spalín z kotla bude zabezpečený komínom. Vykurovací systém navrhujeme teplovodný s núteným obehom v tepelnom spáde 90° / 70°C s tlakovou expanznou nádobou zabudovanou v kotli.

Bližšia špecifikácia kotlov a vykurovacieho systému bude zohľadňovať požiadavky vlastníkov rodinných domov a bude upresnená v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie.

Zásobovanie zemným plynom

Súčasný stav

Obec Malé Krštešteňany bola splynofikovaná v roku 1995. Hlavným zásobovacím plynovodom pre zásobovanie obce zemným plynom (ZP) je VTL plynovod DN300 PN25 Partizánske -Nováky, ktorý je trasovaný južne cca 1km od zastavaného územia obce. Z tohto VTL plynovodu je vyústená prípojka DN 100 PN25 v dĺžke cca 10m, ukončená regulačnou stanicou plynu RS 3000 v susednej obci Pažiť. RS 3000/2/2 reguluje vstupný pretlak z hodnoty 2,5 MPa na výstupný pretlak 0,1Pa. Z RS sú

zásobované ZP obce Malé Krštešteňany, Veľké Krštеňany, Pažiť a časť mesta Partizánske (domácnosti nad nemocnicou).

V obci Malé Krštešteňany sú vybudované miestne STL plynovody z oceľového materiálu o menovitej svetlosti DN200, 150, 100, 80 a DN50.

V blízkosti obce sa nenachádzajú žiadne centrálne výrobne tepla, všetky objekty podnikateľských aktivít, občianskej vybavenosti a domácností využívajú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu TÚV zemný plyn.

Údaje o bytovom fonde , obyvateľoch a odberoch

- počet bytov: 191
- z toho trvalo obývaných: 148
- počet odberateľov ZP z MS: 124
- z toho domácnosti: 118.

Odbery ZP:

- IBV: 315 tis. m^3/rok
- MO: 46 tis. m^3/rok
- VO: 0
- spolu: 361 tis. m^3/rok.

Navrhované riešenie

Rozvoj obce navrhnutý etapovite v rokoch 2003 až 2030. Ako zdroj paliva pre RD (na vykurovanie, výrobu TÚV a varenie), občiansku vybavenosť navrhujeme ZP.

Ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení sú dané zákonom č. 70/1998 Z. z., § 27 a § 28. Nakoľko existujúce VTL plynovody, zásobujúce obec Malé Krštеňany zemným plynom, prechádzajú mimo zastavaného územia obce (cca 1km), nevyplývajú pre obec ochranné a bezpečnostné pásma v zmysle uvedeného energetického zákona.

V rámci stavebného rozvoja obce sa uvažuje s plynofikáciou 302 RD. Na 173 RD vrátane občianskej vybavenosti je vydané územné rozhodnutie (rozvojový zámer X).

Celková spotreba ZP bude:

$Q_D = (N_{IBV} \times HQ_{IBV}) = (302x1,4) = 423\ m^3/hod$

$R_D = (N_{IBV} \times RQ_{IBV}) = (302x4.000) = 1.208.000\ m^3/rok$

$Q_{VO} = 600\ m^3/hod$

$R_{VO} = 1.693.400\ m^3/rok$

Q_D = celkový hodinový odber ZP v kategórii domácnosť /m^3/hod/

R_D = celkový ročný odber ZP v kategórii domácnosť /m^3/rok/

N_{IBV} =počet odberateľov ZP v kategórii domácnosť /IBV/

HQ_{IBV} = max. hodinový odber ZP /m^3/hod/- IBV

RQ_{IBV} = max. ročný odber ZP /m^3/rok/-IBV

Q_{VO} = celkový hodinový odber ZP v kategórii maloodber /m^3/hod/

R_{VO} = celkový ročný odber ZP v kategórii maloodber /m^3/rok/.

Návrh spotreby zemného plynu:

Uvedená obec spadá do teplotného pásma s najnižšími vonkajšími teplotami -12^{0}C,^{0} zmysle normy STN 06 0210.

Podľa Smernice GR SPP č. 15/2002 pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa max. hodinový ZP stanovuje v závislosti na teplotnom pásme. V tomto prípade je to: HQ_{IBV} = odber 1,4 m^3/hod a RQ_{IBV} = 4.000 m^3/rok - pre vykurovanie, varenie a prípravu TÚV pre jeden RD (štandartní odberatelia).

Pri veľkoodbere sme vychádzali z merných ukazovateľov na obostavaný priestor.

Požiadavky vyplývajúce z navrhovaného riešenia

- vo vyšších stupňoch PD previesť hydraulický prepočet nových MS v nadväznosti na existujúce MS v obciach Veľké Krštešteňany, Pažiť, časť mesta Partizánske a Malé Krštešteňany v závislosti od odberu ZP

- s ohľadom na spotrebu ZP pre podnikateľské zámery - VO, doporučujeme, aby spracovateľ po konzultácii s pracovníkmi SPP OZ Nitra zvážil:

a./ vybudovanie novej RS a novú VTL prípojku. S ohľadom na skutočnosť , že t. č. nie je známy technologický spôsob spracovania dolomitu, navrhujeme vybudovať novú RS v lokalite novonavrhovaného areálu

b./ pri dostatočnej kapacite RS 3000 možnosť zvýšenia výstupného tlaku z RS na 400 kPa, pričom tlak v koncovom bode v najnepriaznivejšie vzdialenej obci od RS bude vyhovovať smernici GR SPP 15/2002. V tomto prípade bude nutné vymeniť domové regulátory v obciach napojených na túto RS.

- prepočítať prierez existujúcej VTL prípojky pre RS v závislosti od odberu ZP.

Materiál potrubia

Na plynovod a prípojky navrhujeme polyetylénové potrubie (PE) SDR17,6 a SDR11 z materiálu MRS100 a MRS80.

Zásobovanie elektrickou energiou

Súčasný stav

Obec Malé Kršteňany je zásobovaná elektrickou energiou z elektrických sietí Západoslovenskej energetiky, a. s. s Prevádzkovou správou Partizánske, prostredníctvom vonkajšieho vedenia VN - 22 kV č. 195. Z tohto vedenia odbočujú vedenia s prípojkami do distribučných transformačných staníc situovaných pri miestach odberu elektrickej energie. Všetky el. prípojky sú jednostranne pripojené rozvetvené lúčovité odbočky bez ich ďalšieho zokruhovania v 22 kV el. sieti.

Z vedenia 22 kV č. 195 sú vonkajšími vedeniami pripojené transformačné stanice v obci s označením:

TS 1 v obci s transformátorom 160 kVA

TS 45 v obci s transformátorom 25 0 kVA

TS 2 poľnohospodárska výroba - družstvo - 250 kVA

TS nemocnica.

Transformačné stanice s transformátormi uvedených výkonov sú postačujúce pre krytie požadovaného elektrického výkonu súčasnými odberateľmi. Rezervy v transformačnom výkone transformačných staníc je v TS1 cca 5%, v TS2 cca 15%, v TS45 cca 25%, čo je celkovo zaokrúhlene cca 100 kVA.

Iné elektrické vedenia:

Východne od obce je 22 kV el. vedenie č. 261. Vedenie je v správe Stredoslovenskej energetiky a. s. Žilina. Vedenie je zásobované priamo z ENO a. s. Zemianske Kostoľany. Prenosové kapacity tohto vedenia sú takmer vyčerpané a využitie pre potreby ZSE a. s. je obmedzené len na letné obdobie resp. na krátku dobu a tiež obmedzený výkon.

Severne pozdĺž obce prechádza dvojité el. vedenie VVN 110 kV. Vedenie na severnej strane (odvrátenej od obce) je vedenie č. 8749, na južnej strane je vedenie č. 8754.

Podľa návrhu ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja sa uvažuje na východnom okraji obce s novou trasou elektrického vedenia VVN 400 kV. Pre toto vedenie sa musí rezervovať koridor, pre ktorý platia tie isté podmienky ako pre existujúce vedenie 400 kV. Musí sa počítať so šírkou koridoru cca 80 m, čo je 2 x 25 m ochranné pásmo a šírka vlastného vedenia, ktorá môže byť rôzna podľa konfigurácie vodičov.

Ochranné pásma el. vedení vyplývajú zo zákona č. 70/1998 Z. z. a sú nasledovné:

- vedenia 400 kV: 25 m
- vedenia 110 kV: 15 m
- vedenia 22 kV: 10 m, vždy na obidve strany od krajného vodiča kolmo na vedenie
- transformačné stanice: 10 m
- káble nad 1 KV: 2 m na obidve strany.

Sekundárne siete nn

Z transformačných staníc sú po obci vedené vonkajšie distribučné vedenia nn na stĺpoch, z ktorých odbočujú prípojky k odberateľom. Napätie v sieťach nn: 3 PEN-AC 50 Hz 230/400 V/TN-C.

Navrhované rozvojové zámery

V navrhovaných rozvojových zámeroch sa uvažuje s výstavbou 302 b. j. - rodinných domov a občianskej vybavenosti. Z tohto počtu je na území so 173 b. j. (rozvojový zámer X) vydané územné rozhodnutie. Okrem toho sa počíta s plochami pre šport, rekreáciu a výrobné aktivity.

Realizáciou zámerov vzniknú nové nároky na elektrickú energiu.

Nároky na elektrickú energiu

Obec je plynofikovaná. Pre výpočet predpokladaných nových nárokov na elektrickú energiu pri uvažovanom vyššom štandarde bývania, pre jeden rodinný dom výpočtový elektrický výkon P_1 = 12,5 kW. Súdobnosť pre veľký počet bytov v skupine (nad 100 bytových jednotiek) sa uvažuje β_∞ = 0,2. Súdobosť v lokalitách s n bytovými jednotkami - RD: $\beta n = \beta_\infty + (1 - \beta_\infty)\, n^{-1/2}$.

Nové nároky

Prírastok elektrického výkonu pre obec ako celok, t. j. nároky na prenos elektrického výkonu distribučnou sieťou 22 kV vrátane vydaného ÚR:

n = 302 RD, P_1 = 12,5 kW, β_n = 0,2

$P_\Sigma = n \times \beta_n \times P_1 + \beta \times P_{OV} + P_{ŠP} + P_V = 12{,}5 \times 41 \times 0{,}2 = 103$ kW $\Rightarrow$ 110 kVA

P_{OV} = občianska vybavenosť = 30 kW

$P_{ŠP}$ = šport = 30 kW

P_V = výroba (môže byť riešené až keď bude známy charakter a rozsah výrobných aktivít)

$P_\Sigma = 302 \times 0{,}2 \times 12{,}5 + 0{,}4 \times 120 = 800$ kW $\Rightarrow$ 850 kVA

Nároky v lokalitách - návrh zásobovania elektrickou energiou

<u>Územie „Vinohrady" (RZ X) s vydaným ÚR</u>

Bude riešené v zmysle ÚR, predpokladaný výkon:

n = 127 RD, OV

$P_{127} = n \times \beta_{127} \times P_1 + P_{OV} = 127 \times 0{,}27 \times 12{,}5 + 30 = 460$ kW $\Rightarrow$ 500 kVA.

<u>Zámery č. 2, 4, 5, 6, 7, 8, prieluky</u>

Zámery č. 2, 4, 5, 6, 7, 8 ako aj zástavba prieluk sa nachádzajú v lokalitách na okraji obce, rozložené okolo jej centra.

Požadovaný el. výkon pre lokality ako celok:

$P_c = n \times \beta_n \times P_1 + \beta \times (P_{OV} + P_{ŠP}) = 129 \times 0{,}28 \times 12{,}5 + 0{,}4 \times (2 \times 30 + 30) = 490$ kW $\Rightarrow$ 520 kVA.

Pre zásobovanie tejto časti obce k umožneniu realizácie týchto zámerov je potrebné: zvýšiť výkon transformátorov rekonštrukciou existujúcich transformačných staníc TS1 a TS45 alebo príp. vybudovaním novej TS.

Aby sa umožnila realizácia zámerov č. 2 a 6 v uvažovanom rozsahu, musia sa preložiť 22 kV vonkajšie vedenia el. prípojok k TS1 a čiastočne aj k TS2, pretože prechádzajú územiami týchto zámerov.

Navrhované riešenie:

Vybudovať novú TS na severozápadnom okraji zámeru č. 2 - Hôrky, označenú ako TS-A s transformátorom o výkone 250-400 kVA. Existujúcu TS1 prebudovať - nahradiť novou murovanou alebo prefabrikovanou TS s transformátorom 400-630 kVA. Túto už novú TS1 pripojiť káblom s trasou pri ceste od Veľkých Krštenian z preloženého 22 kV vedenia do TS2 (družstvo). Terajšie vedenie vo vyznačenom úseku zrušiť.

Doporučuje sa nové - preložené 22 kV vedenie posunúť až na okraj ochranného pásma 110 kV vedenia č. 8754, čím sa ušetrí jedna strana OP 22 kV vedenia. Preložka je v dĺžke cca 1,3 km, nová káblová prípojka k TS1 v dĺžke cca 450 m.

Zámer č. 3

V lokalite zámeru č. 3 - výroba - podľa konkrétneho charakteru výrobných aktivít a nárokov na el. energiu riešiť zásobovanie.

Prichádza do úvahy:

- predĺženie vedenia k terajšej TS2 (družstvo), t. j. zásobovanie z 22 kV vedenia č. 195 zo Západoslovenskej energetiky a. s.
- po prípadnom uvoľnení výkonu vo vedení 22 kV č. 261 zo Stredoslovenskej energetiky a. s. pripojením na toto vedenie.

Všeobecne

Pri návrhoch rozvojových zámerov rešpektovať ochranné pásma elektrických vedení a staníc.

Pri návrhu nových transformačných staníc uprednostňovať najmä v zastavanom území murované alebo prefabrikované stanice.

Všetky elektrické vedenia situované vo verejne prístupných miestach v zastavaných územiach navrhovať káblové, uložené v zemi - Vyhláška MŽP SR č. 532 Zb. čiastka 208, 19. septembra 2002.

Koordinovať elektrické siete s ostatnými inžinierskymi sieťami už pri ich navrhovaní.

2.12.4 Telekomunikácie

V katastrálnom území obce sú v súčasnosti vedené podzemné a vzdušné telekomunikačné vedenia a zariadenia v správe Slovenských telekomunikácií a. s. RT ZS, o. z. Primárna oblasť Topoľčany, ktoré sú napojené na digitálnu ústredňu RSU v obci Pažiť v budove obecného úradu (západná časť obce na RSU Partizánske). V roku 1997 bolo v obci 53 telefónnych účastníkov, z toho 40 v súkromných bytoch. Rozšírenie MTS v obci Malé Kršteňany bolo prevedené v roku 1998.

V severo - južnom smere pozdĺž št. cesty III/06472 prechádza centrálnou časťou obce diaľkový telekomunikačný kábel (POOK), prepájajúci obce Veľké Kršteňany a Pažiť.

V zmysle Zákona o telekomunikáciách č. 195/2000 Z. z. sú vedenia verejnej telekomunikačnej siete chránené ochranným pásmom. V ochrannom pásme nemožno umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenie alebo vedenie verejnej telekomunikačnej siete, alebo ich plynulú a bezpečnú prevádzku, vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku telekomunikačných zariadení alebo poskytovanie verejných telekomunikačných služieb. V ďalších stupňoch PD je potrebné zohľadniť a rešpektovať existujúce trasy telekom. vedení a zariadení verejnej telekomunikačnej siete, s ohľadom na ich ochranné pásma a priestorovú normu úpravy vedení technického vybavenia.

Poznámka: Pri vypracovaní boli použité podklady, ktoré poskytli Slovenské telekomunikácie a. s. oblastné stredisko prenosová technika Topoľčany listom č. 66/2002 zo dňa 22.7.2002 (zakreslenie do situácie) a Slovenské telekomunikácie a. s. RT ZS o. z. Primárna oblasť Topoľčany.

Návrh riešenia

V návrhu neuvažujeme so žiadnym zásahom do existujúcich diaľkových telekomunikačných káblov. Súčasný stav miestnej telekomunikačnej siete je potrebné rozšíriť podľa technického návrhu v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie. Rezervy treba navrhnúť v zmysle Územného plánu obce.

V súlade s prijatou koncepciou budovania miestnych telekomunikačných sietí a s prihliadnutím na charakter územia je potrebné uvažovať s min. 100 % hustotou telekomunikácie RD pri pokrytí všetkých následných požiadaviek na telekomunikačné služby.

Celková požadovaná kapacita na rozšírenie mts pre navrhovanú výstavbu rozvojových zámerov (RZ) predstavuje **652 párov**. Rozšírenie mts bude realizované postupne podľa časového harmonogramu výstavby.

Popis navrhovaných kapacít

RZ č.	Bývanie v RD (b. j.)	Občianska vybavenosť a iné aktivity	Navrhovaná kapacita /rezerva Spolu
1	-	- cintorín	-
2	80	-	160 / 16 176
3	-	20 výroba	20 / 2 22
4	-	- šport	-
5	10	-	20 / 2 22
6	14	-	28 / 3 31
7	5	-	10 / 1 11
8	4	-	8 / 1 9
X	173	-	346 / 35 381

Poznámka: Navrhované kapacity pre výrobu sú len orientačné, nakoľko v súčasnosti nie je jasná konkrétna funkčná náplň RZ (závisí od konkrétnych investorov). V popise neuvažujeme s kapacitami pre rodinné domy navrhované v rámci existujúceho zastavaného územia obce, ktoré sa napoja na existujúcu mts.

Vzhľadom na rôzne možnosti pokrytia telekomunikačnou sieťou, návrh telekomunikácií bude spracovaný v samostatnej projektovej dokumentácii v zmysle konkrétnej požiadavky vlastníkov stavebných pozemkov. Odporúčame v lokalite vybudovať optickú prístupovú sieť a v rámci pokládky ostatných inžinierskych sietí uložiť v trasách komunikácií (v zatrávnených pruhoch) rozvody ochranných rúrkových vedení pre montáž telekomunikačných káblových rozvodov.

2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Faktory negatívne ovplyvňujúce životné prostredie

Znečistenie povrchových vôd bolo zisťované pre rieku Nitru. Nitra z hľadiska látkového znečistenia na BSK5 patrí do IV.-V. triedy čistoty.

Hluk - územie zasiahnuté hlukom - hluk z dopravy, hlavne od ťažkých áut z kameňolomu a kamiónov prechádzajúcich zastavaným územím obce. Potrebné je odkloniť dopravu z kameňolomu.

Znečistenie ovzdušia - pochádza hlavne zo zdrojov mimo riešeného územia. Oblasť Handlová, Nováky a Zemianske Kostoľany je zaradená do zoznamu oblastí s najviac znečisteným životným prostredím Slovenska. Znečistenie pochádza zo zdroja ENO Zemianske Kostoľany a Chemické závody Nováky. Ich činnosť plodí hlavne: SO_2, popol, popolček, sadze, CO, prach. Z dopravy najmä

z motorových vozidiel uniká do ovzdušia a okolitej pôdy olovo, aldehydy, CO, SO_2, NO a prach. Spoločnými škodlivinami sú kysličníky síry, CO a prach.

Hlavným zdrojom plynných a pevných emisií je predovšetkým ENO v Zemianskych Kostoľanoch. Okrem typických elektrárenských emisií - popolček, kysličník síry, zlúčeniny chlóru, pristupuje arzén v rozličných chemických zlúčeninách. Podľa výskumu sa 78% viaže na popolček, 18% sa kondenzuje vodnou parou a 4% sú emitované v plynnej fáze. V posledných rokoch sa venuje pozornosť aj zvýšenému obsahu ťažkých kovov a stopových prvkov ako kadmia, germánia, gália, medi a pod.

Ďalším zdrojom znečistenia ovzdušia sú Chemické závody v Novákoch. ENO pracuje od roku 1991 na tretinový výkon a v CHZ sa postupne tiež odstavujú jednotlivé prevádzky z dôvodov znižovania odbytu výrobkov.

Miestne zdroje znečistenia ovzdušia - obec je plynofikovaná, žiadne väčšie ani stredné zdroje znečistenia ovzdušia sa v obci nenachádzajú. Riešené územie bolo rozdelené podľa stupňa znečistenia ovzdušia na územie s veľkým znečistením ovzdušia index znečistenia ovzdušia > 2,0 , územie so stredným znečistením ovzdušia s indexom 1,5-2,0. V obci sa nachádzajú dva stredné zdroje znečistenia ovzdušia (ZZO) - chovy hospodárskych zvierat (ošípané a hovädzí dobytok) v zmysle „prílohy č. 2 vyhl. č. 706/2002 Z. z. o zdrojoch znečisťovania ovzdušia, o emisných limitoch, ...". Rovnako medzi významné zdroje znečisťovania ovzdušia, ktoré ovplyvňujú kvalitu ovzdušia obce, patrí NsP Partizánske n. o., ktorá sa nachádza v k. ú. obce a ktorá prevádzkuje spaľovňu nemocničného odpadu, resp. môže ju prevádzkovať do 27.12.2005.

Erózia - veterná erózia sa podľa typu pôd (ťažké až stredne ťažké) vyskytuje iba ojedinelo, vodná erózia sa vyskytuje hlavne na svahoch so sklonom nad 15°, ktoré sú obrábané ako orná pôda.

Zosuvy - prívalové dažde spôsobujú odnos zeminy zo svahov nad obcou a zaplavujú záhrady a komunikácie bahnom. Pri dlhodobých dažďoch a nedostatočnej stabilizácii pôdy napr. trvalými trávnymi porastami môže dôjsť aj k zosuvom.

Odpady - p. časť Odpady.

Ťažba nerastných surovín - ťažba dolomitov v dvoch dobývacích priestoroch Malé Kršteňany a Malé Kršteňany I. negatívne ovplyvňujú prostredie vo svojom okolí. Devastácia územia v blízkosti prírodnej rezervácie, prašnosť, preprava materiálu cez obec, hluk pri dobývaní ohrozujú kvalitu životného prostredia v obci.

Poľnohospodárska výroba sa v katastrálnom území obce sústreďuje v Poľnohospodárskom družstve podielnikov Veľké Uherce. V katastrálnom území obce Malé Kršteňany sa nachádza hospodársky dvor (na okraji zastavaného územia) s chovom hospodárskych zvierat. Hygienické ochranné pásmo od objektov živočíšnej výroby sme podľa počtu hospodárskych zvierat stanovili na 200 m od objektov so živočíšnou výrobou.

Faktory pozitívne ovplyvňujúce životné prostredie

- vodný tok rieka Nitra
- plochy lesných porastov
- plochy verejnej zelene a NDV v zastavanom území obce
- všetky plochy nelesnej drevinovej vegetácie hlavne v časti intenzívne využívanej na poľnohospodárske účely.

Požiadavky z hľadiska životného prostredia

- pri realizácii výstavby dôsledne uplatňovať:
  - zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a tvorbe krajiny
  - zákon č. 578/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR čís. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
  - všetky právne predpisy z oblasti životného prostredia (ochrana ovzdušia, vody, pôdy, hluk, odpady, radónové riziko a iné) platné v čase realizácie jednotlivých stavieb
- zásobovanie teplom riešiť na báze spaľovania zemného plynu, príp. elektrickou energiou
- odkanalizovanie riešiť výstavbou verejnej kanalizačnej siete v obci a v navrhovaných RZ
- dotvárať prostredie na ekologických princípoch (kostra ekologickej stability)

- zabrániť znečisteniu podzemných vôd výstavbou verejnej kanalizácie a zamedzením vzniku nepovolených skládok odpadov
- zlepšiť kvalitu povrchových vôd - so zlepšením kvality vody v rieke Nitre súvisí rozvinutie vodnej bioty
- zlepšiť kvalitu ovzdušia (znečistenie nepochádza z domácich zdrojov) - s vylepšením kvality ovzdušia súvisí ozdravenie lesných porastov (lesné porasty poškodené imisiami)
- rekultivovať územia s narušeným životným prostredím
- zabezpečiť optimalizáciu využitia PPF (najmä opatreniami proti erózii – budovaním siete plošných a líniových prvkov vegetácie v krajine)
- nezasahovať do integrity LPF, hospodárskych spôsobov alebo kategorizácie lesa
- na LPF alebo vo vzdialenosti do 50 m od hranice lesného pozemku neumiestňovať nijaké stavebné aktivity (Zákon o lesoch v znení noviel a súvisiacich predpisov)
- optimalizovať priestorovú štruktúru a využívanie krajiny (ľudská mierka, dotváranie prostredia na ekologických princípoch – kostra ES, koordinácia stavebných činností ...).
- eliminovať negatívny vplyv dopravy (hluk, emisie) na kvalitu bývania výsadbou izolačnej zelene, dodržiavaním ochranného pásma pri situovaní novej zástavby a odklonením dopravy z kameňolomu čím sa zníži hlučnosť a prašnosť v obci
- stanoviť zásady pre posudzovanie lokalizácie prevádzok drobnochovu hospodárskych zvierat
- v centre obce nevyčleňovať plochy pre prevádzky, ktoré by mali negatívny vplyv na životné prostredie obce (prevádzky s nadmerným hlukom, prachom, zápachom ...) alebo na prirodzený vzhľad obce
- pri väčších stavbách (napr. zónach s návrhom nad 99 RD alebo priemyselných areáloch, skládkach) vykonať hodnotenie vplyvov EIA
- zabezpečiť zníženie znečistenia ovzdušia plynofikáciou v navrhovaných rozvojových lokalitách a v prípade výstavby výrobných zariadení dbať na vybavenie zdrojov znečistenia odlučovacou technikou
- minimalizovať vznik odpadov, správne zneškodňovať odpady a maximalizovať podiel recyklovateľných surovín
- problematiku odpadového hospodárstva je potrebné riešiť v súlade so zákonom č. 223/2001 Z. z. o odpadoch.

Návrhy opatrení na elimináciu alebo obmedzenie stresových prvkov v krajine

- ťažbu nerozširovať, zabezpečiť prevoz materiálu mimo obec
- znečistenie ovzdušia z cudzích zdrojov v návrhu na miestnej úrovni neovplyvníme
- znečistenie vodného toku z cudzích zdrojov neovplyvníme, k zlepšeniu môže dôjsť napr. aj vybudovaním kanalizácie s ČOV v obci
- odklonením dopravy z kameňolomu sa zníži hlučnosť a prašnosť v obci
- zníženie ohrozenia pôdy eróziou dosiahneme budovaním pôdoochranných pásov zelene
- vhodne umiestnené pásy a plochy zelene spomalia odtok vody a bahna z polí spôsobené prívalovými dažďami.

Odpady

Odvoz komunálneho odpadu na riadenú skládku v k. ú. Brodzany zabezpečujú Technické služby mesta Partizánske s. r. o. (mestský podnik). Odvoz sa realizuje 2 x do mesiaca v 110 l nádobách. Na ploche za športovým areálom sa nachádza odpadový dvor s umiestnenými nádobami na plasty, sklo a drobný domový odpad z domácností. Dva krát ročne sa organizuje zber odpadu s prvkami nebezpečného odpadu. Odvoz zabezpečuje firma LOBBE BORINA s. r. o. Livinské Opatovce. Nakladanie s nebezpečným odpadom - odpady z nemocničnej starostlivosti, ktoré sú spaľované NsP

Partizánske n. o. (v k. ú. Malé Kršteňany) a jeho uloženie rieši NsP vo vlastnom Programe odpadového hospodárstva.

V riešenom území sa nachádza niekoľko živelných skládok odpadu, ktoré sú priebežne likvidované.

Obec je v zmysle zákona o odpadoch č. 223/2001 Z .z. zodpovedná za nakladanie a zneškodňovanie komunálneho a drobného stavebného odpadu ktorý vzniká na území obce. Tieto odpady sú zaradené v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 284/ 2001 (katalógu odpadov) v znení Vyhlášky MŽP SR č. 409/2002 Z. z..

Územný plán obce nerieši problematiku odpadového hospodárstva podrobne, toto je predmetom riešenia schváleného Programu odpadového hospodárstva obce Malé Kršteňany, vypracovaného v roku 2002 v zmysle zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášok č. 283/2001 Z. z. a č. 509/2002 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch, v nadväznosti a v súlade s Programom okresu Partizánske schváleného Okresným úradom v Partizánskom, odbor ŽP. Na základe uznesenia č. 1/2003 obecného zastupiteľstva v Malých kršteňanoch bolo vyhlásené Všeobecne záväzné nariadenie o nakladaní s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom na území obce a o miestnom poplatku za zber, prepravu a zneškodňovanie komunálneho odpadu.

V rámci UPN obce doporučujeme, aby zberný dvor na zhromažďovanie a triedenie odpadov bol situovaný na ploche pri futbalovom ihrisku.

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V riešenom území sa nachádza jednotné ložisko (dolomitové piesky, dolomitové kamenivo na chemicko-technologické využitie, dolomitové kamenivo do betónu, lomový kameň, polovypálený dolomit PVD), vymedzené hranicou jednotného ložiska. Ložisko sa považuje za najkvalitnejšie v Strednej Európe čo sa týka chemického zloženia a za nevyčerpateľné. Ťažbu realizuje akciová spoločnosť Kameňolomy a štrkopieskovne a. s. so sídlom v Zlatých Moravciach, ktorá sa stará aj o ochranu výhradného ložiska.

V katastrálnom území obce Malé Kršteňany sa nachádza:

- **CHLÚ Malé Kršteňany II.** - chránené ložiskové územie - rozhodnutie Obvodného banského úradu v Prievidzi č. 2096/L/Pv/93 z 22.2.1993 (tvorené hranicami uzavretého štvoruholníka s výmerou 153.700 m^2, časť zasahuje aj do k. ú. Veľké Kršteňany)
- **DP Malé Kršteňany** - dobývací priestor - rozhodnutie Ministerstva stavebníctva SSR č. 110-2262/1987 z 31.8.1987 (tvorený hranicami nepravidelného sedemuholníka o výmere 428.892,50 m^2)
- **DP Malé Kršteňany I.** - dobývací priestor - rozhodnutie Ministerstva stavebníctva SSR č. 2082/10-Be/Li z 20.8.1973 (tvorený hranicami nepravidelného sedemuholníka o výmere 220.412,03 m^2, časť zasahuje aj do k. ú. Chalmová).

Podľa § 43 ods. 4 zákona č. 44/1998 Z. z. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona SNR č. 498/1991 Z. z. a zákona č. 558/2001 Z. z. v prípadoch, keď sa neurčilo chránené ložiskové územie, dobývací priestor sa považuje za chránené ložiskové územie v hraniciach určeného dobývacieho priestoru.

Pre chránené ložiskové územia sa nestanovuje stupeň ochrany. Obmedzenie niektorých činností v chránenom ložiskovom území je ustanovené v § 18 zákona č. 44/1998 Z. z. o ochrane a využití nerastného bohatstva v znení zákona SNR č. 498/1991 Zb. a zákona č. 558/2001 Z. z. - § 18 ods. 1 banského zákona znie: „V záujme ochrany nerastného bohatstva sa nesmú v chránenom ložiskovom území zriaďovať stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, pokiaľ sa na to nedal súhlas podľa tohto zákona".

Poznámka: Pri vypracovaní boli použité podklady, ktoré poskytol Obvodný banský úrad v Prievidzi listom č. 1624/vo/Pv2002 zo dňa 23.7.2002.

2.15 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely

Poľnohospodárska pôda tvorí z úhrnnej výmery katastra 45% (282 ha). Vysoký je stupeň zornenia poľnohospodárskej pôdy, ktorý dosahuje až 80%. Zvyšok poľnohospodárskej pôdy tvoria záhrady, ovocné sady a trvalé trávne porasty. Na poľnohospodárskej pôde nie sú vybudované závlahové ani odvodňovacie systémy v správe SVP š. p. Povodie Váhu.

Vyhodnotenie strát poľnohospodárskeho pôdneho fondu je spracované v zmysle zákona č. 307/1992 Zb. o ochrane PPF a v zmysle metodických pokynov. Podklady k vyhodnoteniu boli získané na Okresnom úrade v Partizánskom. Plochy navrhovanej zástavby sa nachádza mimo zastavaného územia aj v zastavanom území obce. Za odňatie pôdy mimo zastavaného územia obce budú vyčíslené odvody podľa sadzobníka Nariadenia vlády SR č. 152/1996. Za záber pre rodinné domy a garáže sa znižujú základné sadzby o 50%. Odňatia PPF pre rodinné domy boli počítané iba zo zastavanej a spevnenej plochy.

Kvalitu pôd ovplyvňuje zloženie pôdy, ktoré je prevažne vápencové. Podľa sadzobníka odvodov patrí väčšina pôd do 2., 5. a 7. odvodovej skupiny. Pôdne typy, pôdne druhy a pôdotvorný substrát je možné vyčítať z bonitovaných pôdnoekologických jednotiek. V riešenom území sa vyskytujú tieto BPEJ:

- 0251213: hnedozeme pseudoglejové na sprašových a polygénnych hlinách, ťažké
- 0287432: rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké
- 0261412: kambizeme typické kyslé a kambizeme dystické (veľmi kyslé) na zvetralinách hornín kryštalinika, stredne ťažké až ťažké
- 0206002: fluvizeme typické, stredne ťažké
- 0202002: fluvizeme typické karbonátové, stredne ťažké
- 0248002: hnedozeme luvizemné na sprašových hlinách a polygénnych hlinách často s prímesou skeletu, stredne ťažké.

Pôdy najlepších troch BPEJ - 0206002 a 0202002, ktoré patria do 2. skupiny podľa sadzobníka odvodov sú najkvalitnejšie pôdy v katastrálnom území. Nachádzajú sa v južnej časti územia pri toku rieky Nitry.

Hranica lokalít navrhovaná na zastavanie je zakreslená v priloženej situácii.

Plocha všetkých rozvojových zámerov	39,51 ha
Z toho plocha mimo zastavaného územia obce	34,01 ha
Z toho plocha v zastavanom území obce	5,5 ha
Z toho PPF	36,61 ha
Odňatie PPF mimo zastavaného územia obce	24,12 ha
Odňatie PPF v zastavanom území obce	1,64 ha
Odňatie PPF celkom	25,76 ha
Plocha záhrad pri RD ostáva v PPF	10,85 ha
Plocha nepoľnohospodárskej pôdy na zastavanie	0,4 ha

Prehľad o štruktúre pôdneho fondu na uvažovaných lokalitách odňatia poľnohospodárskej pôdy z PPF pre nepoľnohospodárske účely

Číslo RZ**	Funkčné využitie	Úhrnná výmera lokality v ha			Predpokladaná výmera poľnohosp. pôdy navrhovanej na odňatie			Kultúra	Invest. zásahy
		celkom	Z toho		celkom v ha	z toho			
			V zastav. území obce	Mimo zastav. územia obce		Skupina BPEJ	výmera (v ha)		
1	cintorín	0,41		0,41	0,41	26103	0,41	roľa ttp	-
2	80RD	11,89		11,89	2,0	26103	2,0	roľa ttp nepoľn.	-
3	výroba	21,71		21,71	21,71	20201	21,71	roľa	-
4	šport	0,7	0,7		0,7			roľa	-
5	10RD	1,69	1,69		0,3			ttp, záhrady	-
6	14RD	2,34	2,34		0,42			záhrady	-
7	5RD	0,42	0,42		0,10			ttp	-
8	6RD	0,35	0,35		0,12			záhrady, ttp	-
Spolu		**39,51**	**5,5**	**34,01**	**25,76**		**24,12**		

Výpočet výšky odvodov za predpokladané odňatie poľnohospodárskej pôdy z PPF mimo zastavaného územia obce k 1.1. 1990 podľa Nariadenia vlády č. 152/1996 Z. z.

Číslo RZ*	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera odňatia poľnohosp. pôdy			Základná sadzba odvodov v tis. Sk/ha	Základný odvod v tis. Sk/ha	Zvýšenie (zníženie) základnej sadzby odvodov (§5 / §6)	Celkový odvod v tis.Sk	Oslobod. od odvodov (§ 7)
		celkom v ha	z toho						
			Skup. BPEJ	výmera (v ha)					
1	0,41	0,41	26103	0,41	535	220		0,0	cintorín
2	11,89	2,0	26103	2,0	535	1.070	-	1.070	
3	21,71	21,71	20201	21,71	8465	183.775	-	183.775	
Spolu	**34,01**	**24,12**						**184.845**	

* rozvojové zámery (lokality odňatia).

2.16 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie z environmentálneho hľadiska neprináša pre územie žiadne rizikové faktory, naopak cieľom je zlepšenie kvality životného prostredia a existujúcich nepriaznivých vplyvov. K naplneniu tohto cieľa smerujú nasledujúce navrhované opatrenia:

- ochrana kvality ovzdušia plynofikáciou v navrhovaných rozvojových zámeroch
- ochrana kvality povrchových a podzemných vôd výstavbou verejnej kanalizácie
- ochrana ornej pôdy pred eróziou budovaním siete plošných a líniových prvkov vegetácie v krajine
- negatívny vplyv dopravy a výroby zmierňovať vytváraním zelených bariér – vysoká zeleň
- minimalizácia produkcie odpadov a správne zneškodňovanie odpadov, likvidácia nepovolených skládok.

Ekonomické dôsledky navrhovaného riešenia

Územný plán predpokladá nielen rozširovanie obytných funkcií obce a nárast počtu obyvateľov, ale aj rozvoj hospodárskej základne obce. Uvažuje s výstavbou priemyselnej zóny, ktorá by mohla zabezpečiť ekonomický rozvoj obce a vytvorenie nových pracovných miest.

Sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie samo osebe neprináša žiadne priame dôsledky pre sociálnu štruktúru obyvateľstva, demografický vývoj a pod.

Na druhej strane možno konštatovať, že riešenie vytvára predpoklady pre flexibilné reagovanie na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie tým, že počíta s dostatočnými rezervami rozvojových plôch aj v prípade výraznejšieho nárastu počtu obyvateľov.

Tieto skutočnosti však prostriedkami územného plánovania nemožno výraznejšie ovplyvniť. Rozhodujúci vplyv bude mať hospodárska politika a propagačné aktivity obce, ako aj regionálne a sektorálne politiky štátu v budúcnosti.

Územnotechnické dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie predpokladá lokalizáciu novej zástavby na vyhradených plochách, intenzifikáciu existujúcej štruktúry a prestavby a dostavby objektov. Tým sa zvýši efektívnosť využitia územia (nárast hustoty obyvateľov), čo prináša zvýšené nároky na zásobovanie územia energiami, na udržanie úrovne hygieny prostredia a udržanie ekologickej stability územia. Nové rozvojové plochy si vyžadujú výstavbu nevyhnutného dopravného, technického a sociálneho vybavenia. Realizácia týchto rozvojových zámerov si vyžiada zábery plôch PPF.

Plošné nároky navrhovaného riešenia rozvoja obce sú prehľadne vyznačené v grafickej časti dokumentácie.

2.17 Návrh záväznej časti

Záväzná časť obsahuje:

- návrh zásad a regulatívov priestorového usporiadania
- návrh zásad a regulatívov funkčného využívania územia
- návrh zásad a regulatívov umiestnenia občianskej vybavenosti
- návrh zásad a regulatívov umiestnenia verejného dopravného vybavenia
- návrh zásad a regulatívov umiestnenia verejného technického vybavenia
- návrh zásad a regulatívov zachovania kultúrnohistorických hodnôt

- návrh zásad a regulatívov ochrany prírody a krajiny so zreteľom na udržanie ekologickej stability
- návrh zásad a regulatívov starostlivosti o životné prostredie
- návrh vymedzenia zastavaného územia obce
- návrh vymedzenia ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- návrh vymedzenia plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a chránené časti krajiny
- návrh vymedzenia častí územia, ktoré je potrebné riešiť v dokumentácii nižšieho stupňa.

Všetky ostatné regulatívy, zásady a navrhované riešenia, ktoré nie sú uvedené v záväznej časti, majú charakter odporúčaní a tvoria smernú časť územnoplánovacej dokumentácie.

Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

Maximálna podlažnosť objektov

- maximálne 2 nadzemné podlažia - týka sa novej zástavby vo všetkých zastavaných plochách a v nových rozvojových zámeroch (s výnimkou plochy IBV Vinohrady - X, kde sa počíta s výstavbou bytových domov do 4 nadzemných podlaží).

Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

V prípade realizácie bodovej zástavby (samostatne stojace objekty) platia pre odstupové vzdialenosti objektov nasledujúce regulatívy:

a) minimálne 3 m od hranice pozemku

b) minimálne 3 m od cestnej komunikácie

c) minimálne 7 m od susedného objektu (výnimočne 4 m).

Pri umiestňovaní stavieb je ďalej potrebné riadiť sa príslušnými normami a predpismi v závislosti od druhu a výšky umiestňovaných zariadení (z hygienických dôvodov) - najmä Vyhláškou č. 532/2002 Z. z. o stavebnotechnických požiadavkách na výstavbu.

Nezastavateľné plochy

Ako nezastavateľné plochy sú určené plochy v rámci vymedzených ochranných pásiem existujúcej a navrhovanej technickej infraštruktúry a komunikácií.

Intenzita využitia plôch

Intenzita využitia plôch je určená maximálnym koeficientom zastavanosti (KZ), ktorý je pomerom zastavanej plochy k ploche pozemku, resp. regulačného bloku. Pre rozvojový zámer č. 3 a pre IBV Vinohrady je hodnota koeficientu zastavanosti 0,5, pre regulačný blok Z4 (záhradkárska kolónia) je KZ = 0,2. Pre všetky ostatné plochy platí KZ = 0,3.

Zásady a regulatívy funkčného využívania územia

Územný plán vymedzuje v rámci riešeného územia priestorové celky, pre ktoré stanovuje súbor regulatívov funkčného využitia, ako aj ďalších regulatívov a podmienok.

V rámci záväzných regulatívov je vymedzené prípustné, resp. neprípustné funkčné využitie pre každý priestorový celok. Odporúčané funkčné využitie je smerným regulatívom a preto ho v záväznej časti neuvádzame.

1. Plochy s prevládajúcou obytnou funkciou - regulačné bloky Z1, X (IBV Vinohrady) a rozvojové zámery č. 2, 5, 6, 7, 8

Prípustné využitie:

- bývanie v rodinných/bytových domoch a prislúchajúce zariadenia (garáže, drobné hospodárske objekty)

- drobná výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (remeselné prevádzky)
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- zeleň, ihriská a oddychové plochy
- občianska vybavenosť
- ostatné súvisiace funkcie.

Neprípustné využitie:

- priemyselná a poľnohospodárska výroba s negatívnymi a rušivými vplyvmi
- skladové plochy a plochy technických zariadení nadlokálneho charakteru.

2. Plochy s prevládajúcou výrobnou funkciou - regulačný blok Z2 a rozvojový zámer č. 3

Prípustné využitie:

- priemyselné výrobné prevádzky bez závažnejších negatívnych vplyvov na životné prostredie, poľnohospodárske farmy, služby, sklady a logistické centrá a ostatné podnikateľské aktivity
- prislúchajúce plochy dopravného a technického vybavenia
- ostatné súvisiace funkcie.

Neprípustné využitie:

- bývanie okrem ubytovania zamestnancov
- veľkokapacitná živočíšna výroba s negatívnymi hygienickými vplyvmi (s výnimkou existujúcej výroby).

3. Plochy s prevládajúcou rekreačnou funkciou - regulačný blok Z4 a rozvojový zámer č. 4

Prípustné využitie:

- plochy a zariadenia športu, ihriská
- záhradkárske osady, zeleň

Neprípustné využitie:

- bývanie okrem ubytovania zamestnancov a hostí
- priemyselná a poľnohospodárska výroba
- skladové plochy a plochy technických zariadení nadlokálneho charakteru.

4. Plochy areálov občianskeho vybavenia nadmiestneho významu – regulačný blok Z4

Prípustné využitie:

- občianska vybavenosť

5. Plochy poľnohospodárskej pôdy - regulačný blok N1

Prípustné využitie:

- poľnohospodárska pôda
- lesné plochy a nelesná vegetácia
- vodné plochy
- trávne porasty

6. Plochy ťažby nerastných surovín - regulačný blok N2

Prípustné využitie:

- ťažba nerastných surovín

7. Plochy prvkov ekologického významu - regulačný blok N3

Prípustné využitie:

- lesné plochy a nelesná vegetácia
- trávne porasty
- vodné plochy
- poľnohospodárska pôda.

V rámci týchto plôch nie je možná lokalizácia výstavby.

Zásady a regulatívy umiestnenia občianskej vybavenosti

V prípade výstavby zariadení sociálnej infraštruktúry je potrebné zablokovanie výstavby pre verejnoprospešné stavby.

Navrhované riešenie občianskej vybavenosti (kapitola 2.7.2) je odporúčané a nie je súčasťou záväznej časti.

Pri návrhu riešenia jednotlivých stavieb občianskej vybavenosti je potrebné dodržiavať príslušné normy a právne predpisy, platné v čase realizácie stavieb.

Zásady a regulatívy verejného dopravného vybavenia

Pre všetky navrhované dopravné plochy a líniové trasy, ktoré sa nachádzajú mimo hranice zastavaného územia obce a patria do PPF je potrebné získanie súhlasu príslušného orgánu k použitiu PPF na nepoľnohospodárske účely.

Pre všetky dopravné plochy a líniové trasy určené na verejné účely (t. j. mimo výrobných areálov) je potrebné zablokovanie výstavby ako pre verejnoprospešné stavby.

Navrhované parametre a funkčné triedy komunikácií sú odporúčané a nie sú súčasťou záväznej časti.

Zásady a regulatívy verejného technického vybavenia

Ako verejnoprospešné stavby sú definované koridory technickej infraštruktúry a tiež zariadenia infraštruktúry. Pre tieto stavby sú pozemky a plochy rezervované zablokovaním výstavby.

Navrhované parametre sietí a zariadení technického vybavenia sú odporúčané a nie sú súčasťou záväznej časti.

Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt

- na území obce zachovať a chrániť architektonické pamiatky a solitéry s historickou a kultúrnou hodnotou
- na území obce zachovať charakter zástavby a charakter historického pôdorysu bez podstatnejších zmien vo výškovom zónovaní, s dôrazom na zachovanie uličných fasád s ich výrazovými prvkami
- v prípade objektov v zlom technickom stave uprednostniť rekonštrukciu objektov, k odstráneniu objektov pristúpiť len v prípadoch závažného statického narušenia konštrukcie
- navrhnúť rekonštrukciu objektov historického významu, ktoré sú v zlom technickom stave (mlyn)
- pri obnove, dostavbe a novej výstavbe zohľadniť merítko pôvodnej štruktúry zástavby, zachovať typickú siluetu vidieckej zástavby
- v jednotlivých etapách realizácie ÚPN obce dodržiavať podmienky v zmysle ustanovení zákona č. 49/2002 Zb. o ochrane pamiatkového fondu a zákona č. 50/1976 Zb. o ÚP a SP v znení neskorších predpisov:

- Investor / stavebník si od stavebného úradu v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiada konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami z dôvodu, že stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami môže dôjsť k narušeniu archeologických nálezísk ako aj k porušeniu dosiaľ neevidovaných pamiatok.
- podporovať kultúrnu identitu obce (poriadanie spomienkových podujatí, kultúrnych akcií a pod.).

Zásady a regulatívy ochrany životného prostredia a krajiny

- rešpektovať vyhlásené chránené územia: prírodná rezervácia Veľký vrch, vyhlásená v roku 1967, ochranné pásmo 100 m
- rešpektovať navrhované prvky RÚSES a MÚSES: regionálny biokoridor **rBK** rieka Nitra, regionálne biocentrum **rBC 168** Veľký vrch, miestne biocentrum **mBC1**, miestny biokoridor **mBK1** spájajúci miestne biocentrum mBC1 s regionálnym biocentrom Veľký vrch, interakčné prvky plošné a líniové
- uplatniť v riešení navrhované ekostabilizačné opatrenia, eliminovať stresové faktory - **zvýšenie stability územia** na ploche hospodárskeho dvora, výsadba izolačných pásov okolo areálu.
- pri realizácii výstavby dôsledne uplatňovať:
  - zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a tvorbe krajiny
  - zákon č. 578/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR čís. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
  - všetky právne predpisy z oblasti životného prostredia (ochrana ovzdušia, vody, pôdy, hluk, odpady, radónové riziko a iné) platné v čase realizácie jednotlivých stavieb
  - zásobovanie teplom riešiť na báze spaľovania zemného plynu, príp. elektrickou energiou
  - odkanalizovanie riešiť výstavbou verejnej kanalizačnej siete v obci.

Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

- pri realizácii výstavby dôsledne uplatňovať:
  - zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a tvorbe krajiny
  - zákon č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení zákona č. 514/2001 Z. z.
  - všetky právne predpisy z oblasti životného prostredia (ochrana ovzdušia, vody, pôdy, hluk, odpady, radónové riziko a iné) platné v čase realizácie jednotlivých stavieb
- zásobovanie teplom riešiť na báze spaľovania zemného plynu, elektrickou energiou, príp. uhlím, drevom a pod.
- odkanalizovanie riešiť výstavbou verejnej kanalizačnej siete v obci a v navrhovaných RZ
- dotvárať prostredie na ekologických princípoch (kostra ekologickej stability)
- zabrániť znečisteniu podzemných vôd výstavbou verejnej kanalizácie a zamedzením vzniku nepovolených skládok odpadov
- zlepšiť kvalitu povrchových vôd - so zlepšením kvality vody v rieke Nitre súvisí rozvinutie vodnej bioty
- zlepšiť kvalitu ovzdušia (znečistenie nepochádza z domácich zdrojov) - s vylepšením kvality ovzdušia súvisí ozdravenie lesných porastov (lesné porasty poškodené imisiami)
- rekultivovať územia s narušeným životným prostredím
- zabezpečiť optimalizáciu využitia PPF (najmä opatreniami proti erózii – budovaním siete plošných a líniových prvkov vegetácie v krajine)
- nezasahovať do integrity LPF, hospodárskych spôsobov alebo kategorizácie lesa
- na LPF alebo vo vzdialenosti do 50 m od hranice lesného pozemku neumiestňovať nijaké stavebné aktivity (Zákon o lesoch v znení noviel a súvisiacich predpisov)
- optimalizovať priestorovú štruktúru a využívanie krajiny (ľudská mierka, dotváranie prostredia na ekologických princípoch - kostra ES, koordinácia stavebných činností ...).

- eliminovať negatívny vplyv dopravy (hluk, emisie) na kvalitu bývania výsadbou izolačnej zelene, dodržiavaním ochranného pásma pri situovaní novej zástavby a odklonením dopravy z kameňolomu čím sa zníži hlučnosť a prašnosť v obci
- stanoviť zásady pre posudzovanie lokalizácie prevádzok drobnochovu hospodárskych zvierat
- v centre obce nevyčleňovať plochy pre prevádzky, ktoré by mali negatívny vplyv na životné prostredie obce (prevádzky s nadmerným hlukom, prachom, zápachom ...) alebo na prirodzený vzhľad obce
- pri väčších stavbách (napr. zónach s návrhom nad 99 RD alebo priemyselných areáloch, skládkach) vykonať hodnotenie vplyvov EIA
- zabezpečiť zníženie znečistenia ovzdušia plynofikáciou v navrhovaných rozvojových lokalitách a v prípade výstavby výrobných zariadení dbať na vybavenie zdrojov znečistenia odlučovacou technikou
- minimalizovať vznik odpadov, správne zneškodňovať odpady a maximalizovať podiel recyklovateľných surovín
- problematiku odpadového hospodárstva je potrebné riešiť v súlade so zákonom č. 223/2001 Z. z. o odpadoch.

Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch sme vymedzili novú **hranicu zastavaného územia obce** (hranica medzi súvisle zastavaným územím obce alebo územím určeným na zastavanie a ostatným územím obce), ktorá kopíruje pôvodnú hranicu a naviac zahŕňa niektoré plochy rozvojových zámerov, priamo súvisiace s existujúcim zastavaným územím.

Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- ochranné pásmo štátnej cesty I. triedy - 50 m od osi komunikácie, ochranné pásmo je stanovené mimo zastavaného územia obce (v prípade vybudovania preložky cesty I/64 v úseku Chynorany - Partizánske - Nováky)
- ochranné pásmo štátnej cesty III. triedy - 20 m od osi komunikácie, ochranné pásmo je stanovené mimo zastavaného územia obce (v extraviláne)
- ochranné pásmo železničnej vlečky - 30 m od osi koľaje.

Z hľadiska **ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia** je potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia a to:

- ochranné pásmo pre vodné toky v zmysle príslušných právnych predpisov (v zmysle zákona č. 184/2002 Z. z. o vodách - ochranné pásmo rieky Nitra 6 m od vzdušnej päty hrádze, resp. 6 m od brehovej čiary rieky Nitry obojstranne, ochranné pásma ostatných vodných tokov 4 m od brehovej čiary obojstranne) - ochranné pásma rešpektovať aj pri výsadbe zelene
- ochranné pásmo elektrického vedenia VVN 400 kV - 25 m na obidve strany kolmo na vedenia od krajného vodiča
- ochranné pásmo elektrického vedenia VVN 110 kV - 15 m na obidve strany kolmo na vedenia od krajného vodiča
- ochranné pásmo elektrického vedenia VN 22 kV - 10 m na obidve strany kolmo na vedenia od krajného vodiča
- ochranné pásmo elektrických káblov nad 1 kV - 2 m na obidve strany
- ochranné pásmo trafostanice - 10 m.

Z hľadiska hygienických ochranných pásiem je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- pásmo hygienickej ochrany cintorína v zmysle STN 75 5115 Studne individuálneho zásobovania vodou - 100 m od oplotenia (platí pre plochy bez verejného vodovodu).
- pásmo hygienickej ochrany poľnohospodárskeho areálu - 200 m od objektov živočíšnej výroby.

Okrem ochranných pásiem existujúcich a navrhovaných trás nadradeného technického a dopravného vybavenia a hygienických ochranných pásiem nenavrhuje územný plán žiadne nové chránené územia.

Pri využívaní územia je potrebné dodržiavať režim normatívne regulatívy vyplývajúce z príslušných právnych predpisov:

- územné rezervy pre investičné rozvojové zámery, schválené "Návrhom ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja" ako verejnoprospešné stavby v rozsahu ich ochranných pásiem
- územné rezervy pre prvky ekologickej stability, vyplývajúce z nadradenej dokumentácie (R-ÚSES, ÚPN VÚC) - fyzické dotvorenie je potrebné realizovať v súlade so zákonom č. 330/1991 Z. z. o pozemkových úpravách)
- územné rezervy pre prvky MÚSES - v súlade so zákonom č. 330/1991 Z. z. vypracovať presné vymedzenie prvkov s cieľom vyznačenia ich plôch
- ochranu poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu v zmysle zákona č. 307/1992 Zb. o ochrane PPF v znení zákona č. 83/2000 Z. z., zák. č. 14/1994 Zb. o lesoch, vyhlášky FMTIR č. 12/1978 Zb.
- ochranu historických a kultúrno-spoločenských pamiatok, archeologických nálezísk v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu
- ochranu krajinnej štruktúry v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
- ochranu ovzdušia v zmysle zákona č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia
- ochranu zdravia ľudí v zmysle zákona č. 578/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR čís. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- dodržiavať nasledovné právne predpisy a predpisy platné v čase realizácie jednotlivých stavieb:
  - zákon č. 184/2002 Z. z. vodný zákon
  - zákon č. 70/1998 Z. z. o energetike a STN 33 3300
  - zákon č. 193/1997 Z. z. cestný zákon (úplné znenie zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách a vykon. vyhl. č. 35/1984 Zb.), zákon č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách, STN 736110 a STN 736101
  - zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v úplnom znení zákona č. 261/1998 Z. z. a vyhlášku č. 297/1994 Z. z. o stavebnotechnických požiadavkách CO v znení vyhlášky č. 349/1998 Z. z. a vyhl. č. 202/2002 Z. z.
  - zákon č. 314/2001 Z. z. o požiarnej ochrane a vyhláška č. 288/2000 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na požiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb
  - zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a vyhlášku č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
  - STN 73 6961 Križovania a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami
  - ostatné súvisiace právne predpisy a predpisy platné v čase realizácie jednotlivých stavieb.

Vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a chránené časti krajiny

V zmysle zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 237/2000 Z. z. (§ 108, ods. 3) a vyhlášky č. 55/2001 Z. z. sú vymedzené verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

Zoznam verejnoprospešných stavieb:

- rezerva pre koridor VVN 400 kV (priemet ÚPN VÚC)
- rezerva pre trasu preložky štátnej cesty I/64 (priemet ÚPN VÚC)
- varianty odklonových trás cesty (pre dopravnú obsluhu kameňolomu a priemyselného parku)
- koridor pre navrhovanú miestnu komunikáciu
- koridor pre navrhované siete technickej infraštruktúry
- zariadenia technickej infraštruktúry (TS = trafostanica, ČS = čerpacia stanica odpadových vôd, AT = automatická tlaková stanica).

Umiestnenie verejnoprospešných stavieb v grafickej časti je len orientačné, presné vymedzenie plôch pre ich lokalizáciu bude predmetom riešenia podrobnejších stupňov projektovej dokumentácie. Ako verejnoprospešné sú označené existujúce (kvôli príp. rekonštrukciám) aj navrhované stavby.

Predpokladáme, že k deleniu a sceľovaniu pozemkov dôjde na všetkých plochách vymedzených ako rozvojové zámery. Na plochách RZ navrhovaných pre bývanie dôjde k deleniu parciel z dôvodu potreby vymedzenia plôch pre verejné komunikácie. Na plochách RZ navrhovaných pre výrobu a ostatné funkcie predpokladáme najmä sceľovanie pozemkov vzhľadom na potrebu vytvorenia plôch väčších rozmerov.

Nakoľko územný plán obce Malé Kršteňany nie je riešený s podrobnosťou ÚPN zóny, nevieme bližšie určiť parcely, ktorých sa proces delenia a sceľovania bude dotýkať. Bližšiu špecifikáciu týchto parciel určia podrobnejšie stupne projektovej dokumentácie.

Až na niektoré výnimky je zástavba v obci Malé Kršteňany v pomerne dobrom technickom stave, preto Územný plán obce nebude uvažovať s rozsiahlejšími **asanáciami**. V prípade objektov v zlom technickom stave odporúčame uprednostniť rekonštrukciu objektov (v odôvodnených prípadoch prestavbu) a k demolácii objektov pristúpiť len v prípadoch závažného statického narušenia konštrukcie, príp. aj v prípade objektov rušivých z prevádzkového hľadiska.

Podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 sa v riešenom území nachádzajú vyhlásené chránené územia a územia pripravované na vyhlásenie. Návrhmi ÚPN obce sú vymedzené prvky RÚSES a MÚSES - v súlade so zákonom č. 330/1991 Zb. je potrebné vypracovať presné vymedzenie prvkov s cieľom vyznačenia ich plôch.

Vymedzenie častí územia, ktoré je potrebné riešiť v dokumentácii nižšieho stupňa

Na základe platných predpisov - zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov Územný plán obce Malé Kršteňany vymedzuje plochy, pre ktoré bude nutné obstarať územný plán zóny. Ide o rozvojové zámery č. 2, 3.

Pre ostatné plochy (plochy menšieho rozsahu, voľné prieluky v zástavbe) budú stavby riešené jednotlivo v projektovej dokumentácii pre územné rozhodnutie.

Pre prípadnú výstavbu poľnohospodárskych účelových stavieb, chatových a záhradkárskych osád a pri reštrukturalizácii poľnohospodárskej pôdy v regulačných blokoch N1 mimo zastavaného územia a rozvojových zámerov (plochy bez predpokladu lokalizácie výstavby - plochy poľnohospodárskej pôdy) je podmienkou vypracovanie a schválenie dokumentácie nižšieho stupňa (urbanistická štúdia, projekt pozemkových úprav), súčasťou ktorého je aj samostatný súhlas orgánu ochrany PPF k použitiu PPF na nepoľnohospodárske účely.

B) GRAFICKÁ ČASŤ

Zoznam výkresov

1. Širšie vzťahy, M 1:10000
2. Komplexný urbanistický návrh, M 1:2880
3. Verejné dopravné vybavenie, M 1: 2880
4. Verejné technické vybavenie, M 1: 2880
5. Ochrana prírody - návrh MÚSES, M 1:10000
6. Návrh na vyňatie z PPF, M 1: 2880
7. Schéma záväzných častí, M 1: 10000.